

INTRODUCCIÓ

1. DADES AGRONÒMIQUES
2. DADES VINÍCOLES
3. EVOLUCIÓ DE PREUS AL CONSUM
4. DESCRIPCIÓ I PRINCIPALS RESULTATS DE L'AVALUACIÓ DEL PREU DEL RAÏM DE VINIFICACIÓ A LA VEREMA 2011 EN L'ÀMBIT CATALÀ
5. ANÀLISI ECONÒMIC – FINANCER D'INDÚSTRIES DEL SECTOR VINÍCOLA CATALÀ I ESPANYOL.



Informe sobre el sector vitivinícola a Catalunya; Juny 2013.

Autors:

Cristina Escobar (CREDA – UPC – IRTA) (cristina.escobar@upc.edu)

Elvira Parra (CREDA – UPC – IRTA) (elvira.parra@estudiant.upc.edu)

José M Gil (CREDA – UPC – IRTA) (chema.gil@upc.edu)

Coordinador:

Xoán Elorduy (INCAVI) (xoan.elorduy@gencat.cat)

Amb la col·laboració de:

Josep Santamaria (DAAM) (josep.santamaria@gencat.cat)

Alba Canfran (DAAM) (acanfran@gencat.cat)



El document està subjecte a la llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObres DerivadesCompartir 3.0 Espanya de Creative Commons. Així doncs, obliga a citar la font original; no permet obtenir retribució a canvi de distribuir el document, i tampoc permet alterar-la (cal respectar-ne la integritat).

Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural.
(info.daam@gencat.cat)

ÍNDIX DE CONTINGUTS

I: DADES AGRONÒMIQUES

- Superfície vitícola
- Explotacions vitícoles
- Producció vitícola

II: DADES VINÍCOLES

- Producció de vi
- Especialització en la producció de vi i denominacions d'origen

III: EVOLUCIÓ DE PREUS AL CONSUM

- Preus en establiments comercials d'alimentació

IV: DESCRIPCIÓ I PRINCIPALS RESULTATS DE L'AVALUACIÓ DEL PREU DEL RAÏM DE VINIFICACIÓ A LA VEREMA 2011 EN L'ÀMBIT CATALÀ

- Introducció
- Metodologia
- Resultats
- Conclusions

V: ANÀLISI ECONÒMIC – FINANCER D'INDÚSTRIES DEL SECTOR VINÍCOLA CATALÀ I ESPANYOL

- Objectius
- Índex de continguts
- Metodologia
- Presentació dels comptes: definicions
- Càlcul de ràtios: definicions
- Resultats dels comptes
- Resultat de les ràtios
- Conclusions



Introducció



Aquest informe correspon a la vint-i-dosena publicació de l'Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava de Catalunya, després de sis anys en funcionament.

En aquest informe, els blocs I, II donen continuïtat a l'informe 2 del 2012. Aquests blocs actualitzen les estadístiques vitícoles i vinícoles del conjunt de Catalunya i de les denominacions d'origen catalanes. Per a la darrera campanya, els resultats posen de manifest una reducció de la superfície inscrita en les DO, malgrat que es manté el volum de vi qualificat per aquestes. A nivell global, la producció de vi total es redueix considerablement respecte a la campanya anterior.

En el bloc III es presenta l'observació dels preus de vi i cava embotellat en establiments comercials, tal i com s'estableix periòdicament. Els preus al consum pel conjunt de productes incrementen molt lleugerament respecte a l'any anterior.

A continuació, en el bloc IV, es realitza una descripció dels principals resultats de l'estudi, encarregat per l'Observatori de la vinya, el vi i el cava, en el que es realitza una avaluació del preu del raïm a la verema 2012 en l'àmbit català. Els resultats posen de manifest com el preu global de raïm a Catalunya incrementa considerablement.

Per finalitzar, en el bloc V es presenta un anàlisi econòmic i financer de les indústries elaboradores de vi a Catalunya i a Espanya per a l'any 2011. Aquest anàlisi es basa en la informació comptable de les empreses del sector, i manté l'estructura presentada per l'Observatori en d'altres ocasions. En el 2011, els resultats econòmics de les empreses vinícoles catalanes i espanyoles han empitjorat respecte l'any anterior. Un exemple d'aquest empitjorament, és un resultat de l'exercici negatiu pel conjunt d'empreses catalanes.

Xoán Elorduy

Responsable Tècnic de l'Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava

BLOC I: DADES AGRONÒMIQUES

Superfície vitícola

Distribució territorial

La superfície total i en producció de vinya a Catalunya en el 2012 es mostra desglossada per províncies a la taula 1. Respecte el 2011, la superfície total a Catalunya, ha disminuït lleugerament; concretament la davallada ha estat de 915 ha., el que representa una disminució de l'1,6%. Pel que fa a la superfície en producció, la reducció ha estat inferior (-1,0%).

Tarragona és la província amb major superfície de vinya (concentra el 48,3% del total de vinya a Catalunya), seguida de Barcelona (39,2%), Lleida (8,2%) i Girona (4,0%). Aquesta distribució es manté respecte els anys anteriors.

La proporció de vinya en regadiu també es manté respecte l'any 2011. La majoria de la vinya es conrea en secà (93,2%), excepte a la província de Lleida, on les plantacions en regadiu (51,4%) superen les hectàrees conreades en secà.

La superfície en producció a Catalunya representa el 95,3% de la superfície total, augmentant en 2,1 punts percentuals respecte el 2011.

Taula 1

Superfície de vinya a Catalunya i Províncies. Any 2012. Xifres en hectàrees.

Font: *Estudis i Prospectiva Agrària i Alimentària (DAAM)*.

Províncies	Superfície total (ha.)			Superfície en Producció (ha.)		
	Secà	Regadiu	Total	Secà	Regadiu	Total
Barcelona	21.608	99	21.707	20.594	98	20.692
Girona	2.133	61	2.193	2.073	61	2.133
Lleida	2.293	2.461	4.753	2.179	2.304	4.483
Tarragona	25.584	1.135	26.719	24.349	1.119	25.468
CATALUNYA	51.618	3.755	55.372	49.194	3.581	52.776

Nota₁: Les xifres reflecteixen vinya de raïm per a vi

Nota₂: Les xifres per l'any 2012 són provisionals

La superfície de vinya es mostra desagregada per comarques a la taula 2, en la que es representen les dues darreres campanyes (2011 i 2012). Comparant aquestes dues campanyes, s'observa com la superfície total de vinya ha disminuït lleugerament (-1,6%).

Les variacions més importants en valor absolut s'han donat en les comarques de la Terra Alta i l'Alt Penedès. Concretament, aquestes comarques han disminuït les seves vinyes en 208 ha. i 147 ha., respectivament. En valor relatiu, destaca una forta davallada en la comarca de l'Alt Urgell (-55,4%), i un important increment a La Garrotxa (43,4%). Tanmateix, aquestes comarques tenen un

Observatori de la vinya, el vi i el cava

representativitat baixa en el conjunt total de vinya a Catalunya, per tant, les variacions que representen en termes absoluts són baixes.

Taula 2

Superfície de vinya a Catalunya desagregada per comarques. Anys 2011 i 2012. Xifres en hectàrees.

Font: *Estudis i Prospectiva Agrària i Alimentària (DAAM).*

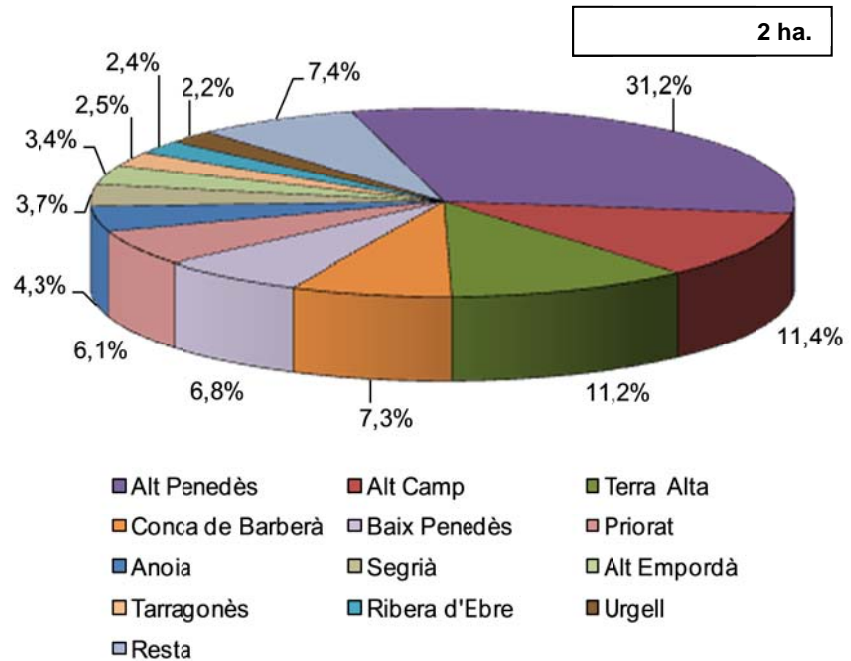
Comarques	Superfície total 2011 (ha.)			Superfície total 2012 (ha.)		
	Secà	Regadiu	Total	Secà	Regadiu	Total
Alt Penedès	17.302	16	17.318	17.244	13	17.256
Alt Camp	6.362	36	6.398	6.283	35	6.319
Terra Alta	6.243	192	6.435	6.035	192	6.227
Conca de Barberà	4.079	27	4.106	4.037	26	4.062
Baix Penedès	3.722	67	3.789	3.703	67	3.770
Priorat	3.182	275	3.457	2.801	566	3.367
Anoia	2.434	6	2.440	2.378	6	2.385
Segrià	34	2.074	2.108	32	2.034	2.066
Alt Empordà	1.950	61	2.011	1.805	59	1.864
Tarragonès	1.418	3	1.421	1.396	1	1.397
Ribera d'Ebre	1.100	239	1.339	1.080	230	1.311
Urgell	1.228	18	1.245	1.080	153	1.233
Garraf	922	1	923	909	1	910
Garrigues	666	33	699	657	28	685
Noguera	232	190	421	180	224	404
Bages	355	26	381	366	27	393
Baix Llobregat	329	1	330	307	1	308
Baix Empordà	258	1	259	248	1	249
Pallars Jussà	223	17	241	215	21	236
Maresme	190	49	239	186	48	234
Baix Camp	220	3	224	216	3	219
Vallès Oriental	166	1	167	160	0	160
Segarra	125	1	126	119	0	119
Vallès Occidental	49	2	51	45	2	47
Baix Ebre	27	14	40	25	13	38
Gironès	36	0	36	35	0	35
La Selva	31	1	32	30	1	31
Garrotxa	10	0	10	14	0	14
Montsià	8	2	10	8	2	10
Berguedà	7	0	7	6	0	7
Alt Urgell	11	0	11	5	0	5
Barcelonès	4	0	4	4	0	4
Pallars Sobirà	1	3	3	3	0	3
Osona	3	0	3	3	0	3
Pla de l'Estany	1	0	1	1	0	1
Pla d'Urgell	1	0	1	0	1	1
Vall d'Aran	0	0	0	1	0	1
Solsonès	1	0	1	1	0	1
CATALUNYA	52.930	3.358	56.287	51.618	3.755	55.372

Nota₁: Les xifres reflecteixen vinya de raïm per a vi

Nota₂: Les xifres per l'any 2012 són provisionals

La distribució de la superfície vitícola a Catalunya es representa a la figura 1. Les proporcions per comarca s'han mantingut respecte el 2011 ([informe 2/2012](#)).

Fig.1
Distribució de la superfície de vinya a les comarques catalanes. Any 2012.
 Font: elaboració pròpia a partir de xifres dels *Estudis i Prospectiva Agrària i Alimentària (DAAM)*.



Denominacions d'origen

A la taula 3 queda reflectida la superfície vitícola inscrita a les denominacions d'origen del territori. Sense considerar les DO Catalunya i Cava, la superfície total es redueix notablement en la darrera campanya. Concretament, la reducció ha estat de 6.475 ha. Aquesta davallada es concentra majoritàriament a la DO Penedès, que perd un 17,2% de les hectàrees respecte a l'any anterior, seguida de les DO Conca de Barberà i Tarragona (-22,5% i -21,0%, respectivament). Pel que fa a les hectàrees totals, malgrat que les DO Catalunya i Cava incrementin el seu valor (un 38,8% i un 1,3%, respectivament), també s'observa una davallada.

La proporció que representen les DO s'observa gràficament a la figura 2. En la representació gràfica no s'han tingut en compte les superfícies de les DO Catalunya i Cava. Afegir la superfície total inscrita en aquestes DO podria donar lloc a duplicacions, donat que les finques vitivinícoles poden pertànyer a vàries DO. D'aquesta manera, com s'observa a la figura, la DO Penedès és la que concentra una major superfície; concretament, el 43,4% (campanya 2011-12). Aquesta proporció es redueix en 2,4 punts percentuals respecte a la campanya anterior.

Per a la DO Cava, les dades proporcionades són a nivell estatal. Com es coneix, aquesta DO s'estén al conjunt del territori espanyol, tot i que la gran majoria de la seva superfície es situa a Catalunya. La superfície de la DO Cava es manté força constant, amb un valor

Observatori de la vinya, el vi i el cava

superior a les 30.000 ha. Tanmateix, pels darrers dos es pot observar una lleugera tendència creixent (taula 3).

Taula 3

Superfície de vinya destinada a VQPRD de les Denominacions d'Origen catalanes. Recull de les campanyes 2004-05 fins a 2011-12. Xifres en hectàrees

Font: INCAVI, a partir de dades dels CR de les DO, excepte DO Cava (MAGRAMA i CR Cava)

Nota: les DO Catalunya i Cava no s'inclouen en el subtotal per tal d'evitar duplicar les dades.

(1) Aquesta xifra reflecteix les hectàrees inscrites exclusivament a la DO Catalunya

Les hectàrees de la DO Cava corresponen al conjunt de l'estat espanyol.

Campanya/ D.O	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
Alella	314	314	314	314	314	316	314	314
Conca de Barberà	5.888	5.865	5.700	5.600	5.300	5.246	5.246	4.064
Costers del Segre	4.869	4.860	4.719	4.686	4.601	4.696	4.464	4.535
Empordà	1.856	1.922	2.003	2.020	2.020	1.826	1.836	1.815
Montsant	2.025	2.032	2.006	1.963	2.000	1.840	1.864	1.857
Penedès	27.702	25.512	25.824	26.080	25.627	24.248	23.753	19.679
Pla de Bages	550	550	550	500	500	450	450	450
Priorat	1.620	1.722	1.784	1.767	1.817	1.888	1.884	1.899
Tarragona	7.572	7.627	7.262	6.249	6.452	6.598	6.058	4.786
Terra Alta	7.997	7.324	6.268	6.210	6.290	5.993	5.985	5.981
Subtotal	60.393	57.728	56.430	55.389	54.921	53.101	51.854	45.380
Catalunya	16.824	251(1)	309 (1)	262 (1)	310 (1)	311 (1)	311 (1)	435 (1)
Cava	32.000	32.382	32.315	33.085	32.516	30.654	31.765	32.355

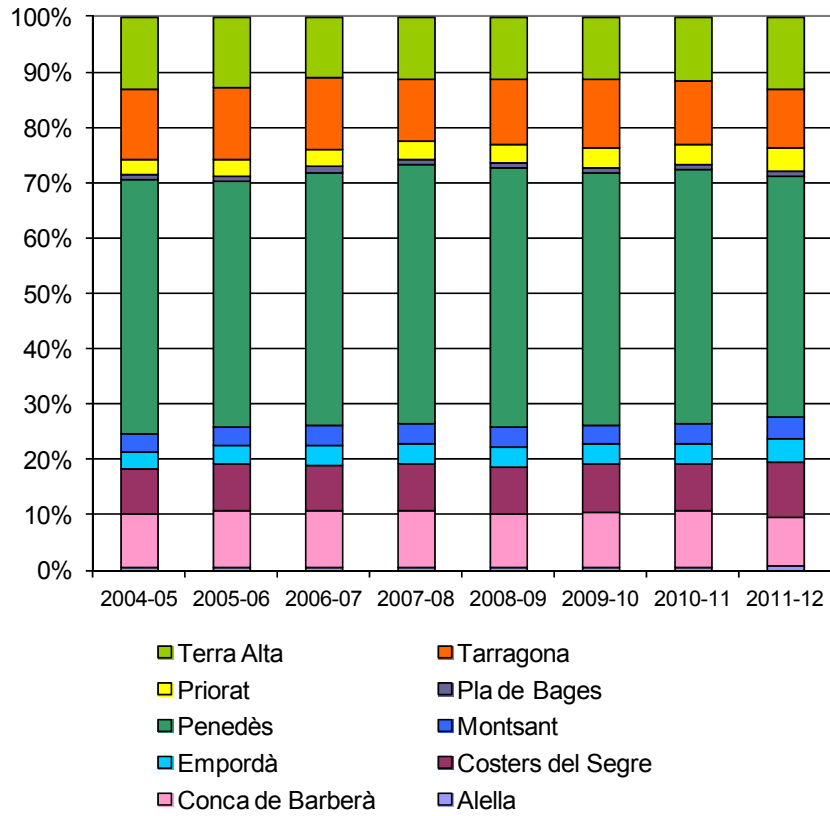
Observatori de la vinya, el vi i el cava

Fig.2

Evolució de la distribució de la superfície de vinya a Catalunya per DO. Campanyes 2004-05 a 2011-12.

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'INCAVI provinents dels CR de les DO.

Nota: les DO Catalunya i Cava no s'inclouen per tal d'evitar duplicar hectàrees.



Explotacions vitícoles

A la campanya 2011-12, 8.494 productors varen realitzar la declaració de collita. Aquesta xifra és un 1,8% inferior a l'obtinguda en la campanya anterior i manté la seva tendència a la baixa (*RVC. Registre Vitivinícola de Catalunya*).

Tanmateix, aquesta xifra no és equiparable al nombre d'explotacions, ja que existeixen més productors que explotacions. Això es degut als diferents règims de tinença existents, com la parceria o l'arrendament de terres.

No obstant, el nombre total de viticultors inscrits en les DO experimenta un increment del 5,2%, situant-se a nivells de la campanya 2009-10. Per aquest subtotal, tanmateix, no s'han considerat les DO Catalunya i Cava, que es mantenen força constants respecte a la campanya anterior,

Aquest increment ve provocat per l'increment en el nombre de viticultors experimentat per la DO Penedès (17,5%, equivalent a 651 viticultors). Pel que fa a la resta de DO, les xifres es mantenen força constant, exceptuant la DO Conca de Barberà, que redueix el seu nombre de viticultors en un 14,5% (taula 4).

Taula 4

Nombre de Viticultors inscrits a les DO catalanes. Campanyes 2004-05 a 2011-12.

Font: INCAVI, a partir de dades dels CR de les DO, excepte DO Cava (MAGRAMA i CR Cava)

Nota: les DO Catalunya i Cava no s'inclouen en el subtotal per tal d'evitar duplicar les dades.

(1) Aquesta xifra reflecteix els viticultors inscrits exclusivament a la DO Catalunya

Els viticultors de la DO Cava corresponen al conjunt de l'estat espanyol.

Campanya/ DO	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
Alella	93	92	97	97	92	100	95	96
Conca de Barberà	1.265	1.681	1.300	1.300	1.300	1.100	1.093	934
Costers del Segre	645	669	650	656	669	633	601	601
Empordà	552	409	418	421	362	362	330	337
Montsant	783	786	783	912	850	929	700	700
Penedès	5.760	5.182	4.914	4.080	3.946	3.787	3.728	4.379
Pla de Bages	100	100	100	100	95	90	90	90
Priorat	620	620	726	562	570	618	614	614
Tarragona	2.377	2.327	2.011	1.856	2.019	2.067	2.091	2.118
Terra Alta	1.759	1.662	1.661	1.635	1.660	1.663	1.460	1.491
Subtotal	13.954	13.528	12.660	11.619	11.563	11.349	10.802	11.360
Catalunya	3.227	51 (1)	49 (1)	64 (1)	65 (1)	79 (1)	99 (1)	99 (1)
Cava	6.867	7.403	7.407	7.286	7.379	6.686	6.610	6.561

Anàlisi varietal de la producció vitícola

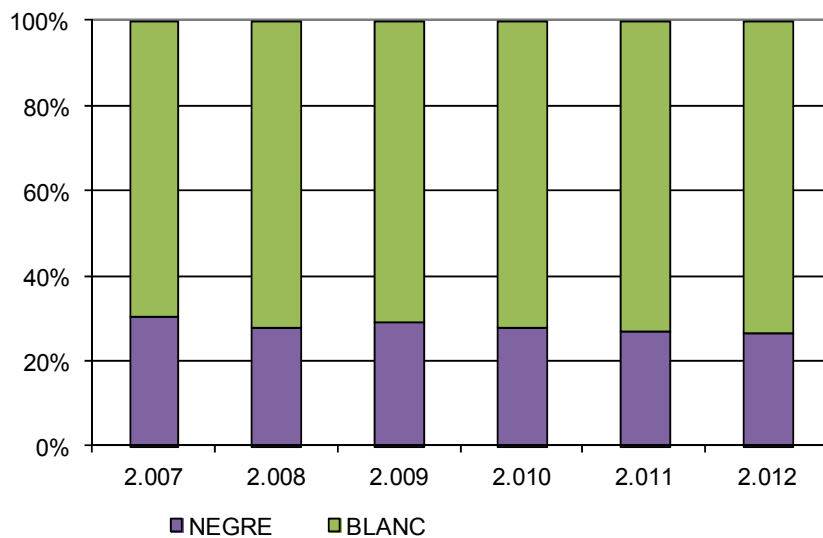
Producció vitícola

En aquest punt s'analiza la producció de raïm en funció del seu color (varietats blanques o negres) i, segons la varietat específica.

A la figura 3 es mostra com es distribueix la collita entre varietats blanques i negres a Catalunya. Els resultats mostren com un 70 - 75% de la producció de raïm a Catalunya prové de varietats blanques. Cal esmentar que la producció de cava es realitza, principalment, a partir de varietats blanques, i que aquest factor és determinant per generar l'esmentada distribució.

Fig.3
Distribució del raïm produït a Catalunya entre varietats blanques i negres. Collites del 2007 al 2012.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del RVC.



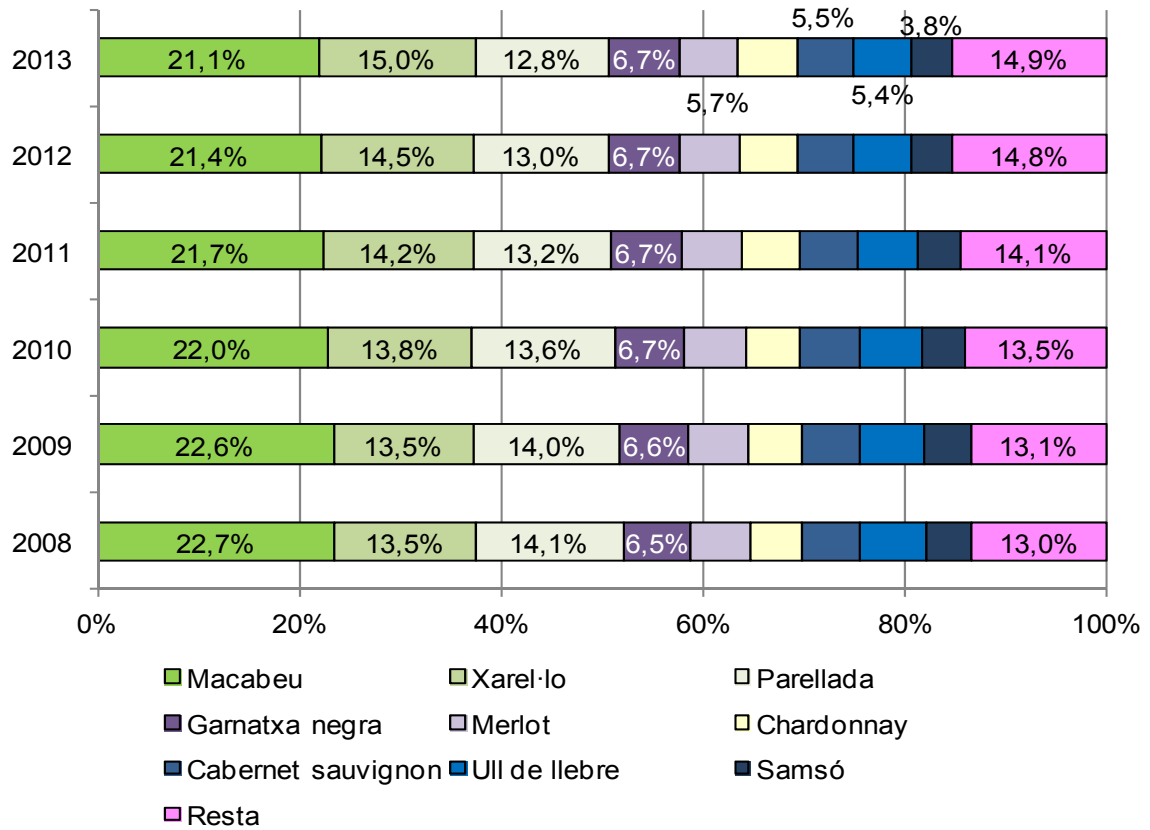
Quant a les **varietats conreades**, de les 60 varietats declarades en el Registre Vitivinícola de Catalunya (2013), **9 es poden considerar representatives, ja que sumen el 84,5 % sobre la superfície total** (figura 4). Aquest fet determina la gran riquesa de varietats existents en el territori però la poca importància relativa de la majoria.

Tal i com s'observa a la figura següent, les més significatives són Macabeu, Xarel·lo i Parellada, totes elles varietats blanques.

Figura 4

Evolució de les hectàrees de raïm a Catalunya segons varietat. Distribució percentual anys 2008-2013.

Font: elaboració pròpia a partir d'extraccions del RVC.



BLOC II: DADES VINÍCOLES

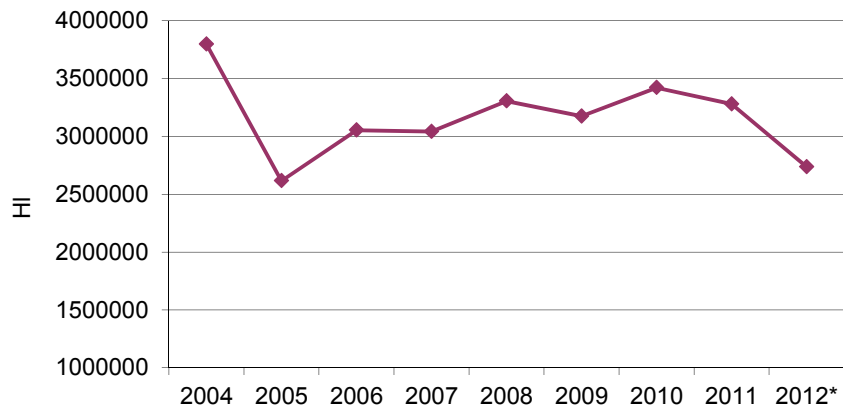
Producció de vi

En el 2012, la producció de vi a Catalunya, amb un valor de 2,7 milions d'hectolitres, es redueix considerablement respecte a la producció de l'any anterior; concretament, la reducció ha estat del 16,5 %. Aquesta davallada és causada principalment per factors meteorològics, concretament, la manca de pluges (figura 5).

Fig.5
Evolució de la producció de vi total a Catalunya. Anys 2004 al 2012.

Font: Estudis i Prospectiva Agrària i Alimentària (DAAM).

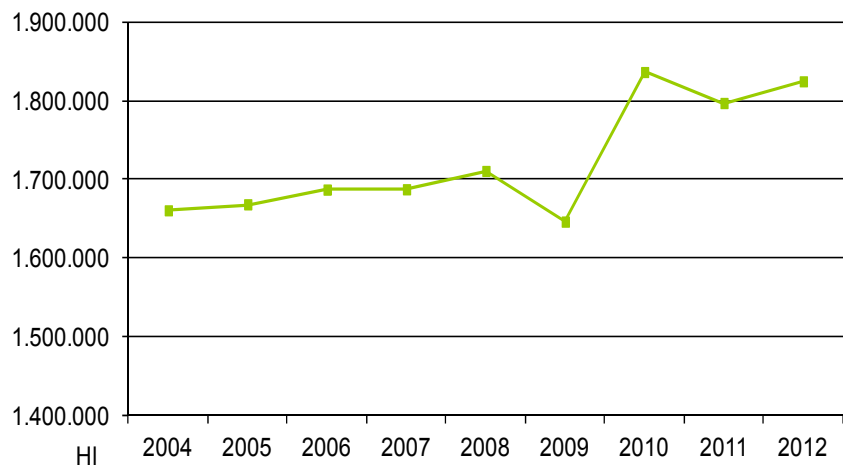
*Les dades del 2012 són provisionals.



Pel que fa al **cava**, la seva comercialització en l'any 2012, recupera la tendència creixent observada, especialment notable del 2009 al 2010. L'increment experimentat al 2012 és del 1'5%, situant la comercialització de cava en 1.824 milers d'Hectolitres (figura 6).

Fig.6
Evolució en la comercialització de cava al conjunt estatal. Anys 2004 al 2012.

Font:elaboració pròpia a partir de dades del CR del cava



Especialització en la producció de vi i Denominacions d'Origen

Anàlisi de la producció de vi segons varietats de raïm

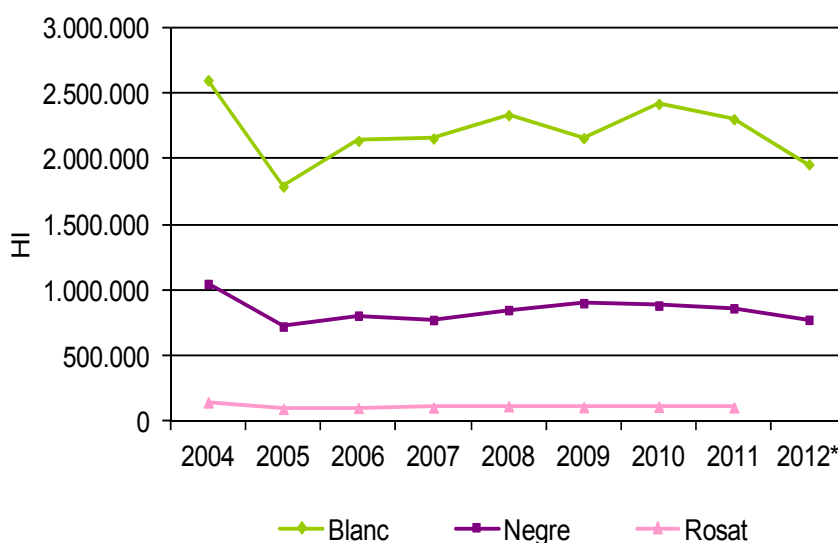
Tal i com s'ha comentat prèviament, la producció de raïm a Catalunya prové en un 70 - 75% de varietats blanques. Aquest fet es veu reflectit en la producció de vi blanc, que inclou la producció de vi base cava (figura 7).

Pel que fa a la darrera campanya, es redueix la producció de vi en totes les categories, especialment pel conjunt de vi negre i rosat, que es redueix en un 20,3%. No obstant, la davallada en la producció de vi blanc també ha estat considerable (14,9%).

Fig.7
Evolució de la producció de vi blanc i negre i rosat a Catalunya. Anys 2004 al 2012.

Font: Estudis i Prospectiva Agrària i Alimentària (DAAM).

*Les dades del 2012 són provisionals. Per a aquest any, les xifres corresponents al vi negre també incorporen el vi rosat.



Denominacions d'origen del sector vinícola català. Producció de vi

En aquest apartat es mostra un recull dels hectolitres qualificats per les denominacions d'origen catalanes (campanyes 2005-06 al 2011-12) (taula 5).

Comparant les dues darreres campanyes, **es manté el volum total de vi tranquil qualificat per les denominacions d'origen**, trencant amb la tendència a la baixa dels darrers anys. Les DO Catalunya i DO Cava s'exclouen del sumatori de vi tranquil per evitar duplicitats. No obstant, s'espera que aviat, a partir de les modificacions introduïdes per a la qualificació de vins, així com amb la utilització de la targeta magnètica del RVC, aquestes duplicitats acabin desapareixent.

En els darrers anys, les davallades produïdes en la qualificació de vi han estat parcialment causades per les modificacions introduïdes en el propi procés de qualificació. A partir de la campanya 2007-08, i en concordança amb l'objectiu d'eliminar les duplicitats de vi qualificat,

algunes DO comencen a eliminar la qualificació de vi a doll.

Respecte a la campanya 2010-11, algunes DO experimenten variacions considerables en els hectolitres qualificats. Les majors variacions les presenten les DO Alella i Montsant, amb reduccions del 27,1 % i del 17,6 %, respectivament.

L'evolució del vi tranquil total, incloent la DO Catalunya, es manté respecte a l'any anterior. La seva evolució es mostra a la figura 8. En aquesta, també apareixen representades les DO Penedès, Cava i Catalunya, donat que l'ordre de magnitud d'aquestes permet la comparativa. Les variacions respecte a la darrera campanya han estat molt suaus en tots els casos, exceptuant la DO Cava, per la que encara no es disposa de les xifres de la darrera campanya. Concretament, la DO Catalunya incrementa el seu volum qualificat lleugerament, mentre que la DO Penedès el redueix. Aquestes oscil·lacions segueixen les tendències observades en els darrers anys.

L'evolució dels hectolitres qualificats per a la resta de DO es representa a la figura 9. Les DO Alella, Pla de Bages i Priorat, es representen separatament en la figura 9b, degut al seu menor ordre de magnitud.

S'observa com existeix molta variabilitat entre l'evolució del volum qualificat per DO en la darrera campanya: algunes DO l'incrementen mentre que d'altres el redueixen. Les variacions a l'alça més rellevants els han protagonitzat les DO Conca de Barberà, Empordà, Terra Alta i, de nou, la DOQ Priorat. Aquestes, experimenten un creixement que supera el 10% respecte a la campanya anterior, especialment rellevant a la DO Conca de Barberà, amb un increment del 37,9%. Com s'ha esmentat anteriorment, les variacions a la baixa més rellevants han estat per a les DO Alella i Montsant.

Taula 5

Producció d'hectolitres qualificats per les DO catalanes. Campanyes 2005-06 a 2011-12.

Font: INCAVI, a partir dels CR de les DO, excepte DO Cava (MAGRAMA)

Nota: les DO Catalunya i Cava no s'inclouen en el subtotal per tal d'evitar duplicar les dades.

DO	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
Alella	7.451	3.487	6.949	4.750	3.810	4.378	3.191
Conca de Barberà	13.623	25.767	5.190	7.663	6.787	6.118	8.434
Costers del Segre	75.338	81.796	73.590	46.947	53.999	37.711	35.949
Empordà	51.158	45.980	35.513	35.616	31.222	33.267	36.696
Montsant	41.161	26.150	40.665	20.266	27.760	21.533	17.733
Penedès	380.802	402.853	249.251	224.074	168.576	167.190	164.021
Pla de Bages	8.250	8.889	9.520	10.346	7.569	7.081	6.926
Priorat	4.593	5.961	5.156	4.613	6.568	7.314	8.315
Tarragona	70.900	78.436	83.537	32.878	33.504	32.036	32.150
Terra Alta	34.276	23.955	22.264	29.597	32.186	31.507	34.870
Subtotal	687.552	703.274	531.635	416.750	371.981	348.135	348.285
Catalunya	278.088	320.844	389.932	328.182	346.557	354.413	368.274
Cava	1.423.750	1.882.122	1.797.590	1.659.763	1.687.122	1.962.790	n.d

Fig.8

Evolució de la producció d'hectolitres de vi tranquil qualificat a Catalunya i DO Cava, DO Catalunya i DO Penedès. Campanyes 2007-08 a 2011-12.

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'INCAVI, provinents dels CR de les DO, excepte DO Cava (MAGRAMA)

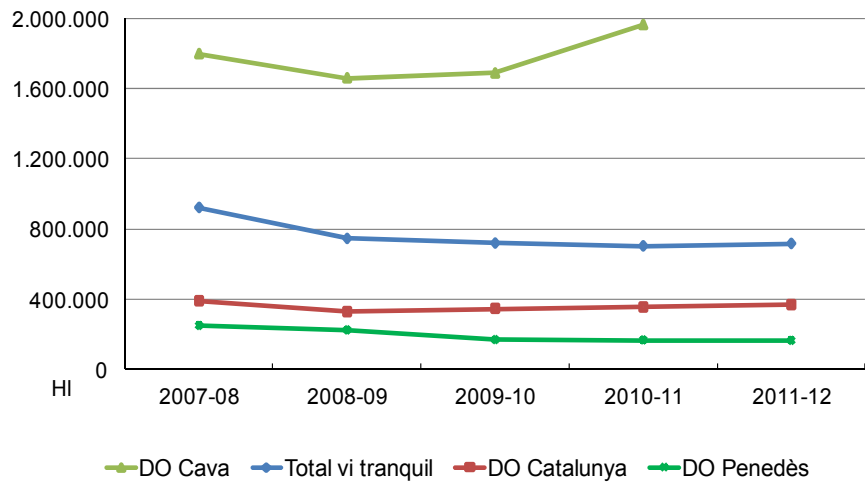


Fig.9

Evolució de la producció d'hectolitres de vi qualificat per diferents DO catalanes. Campanyes 2007-08 a 2011-12.

Les DO de menor volum es representen a la figura 9b

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'INCAVI, provinents dels CR de les DO.

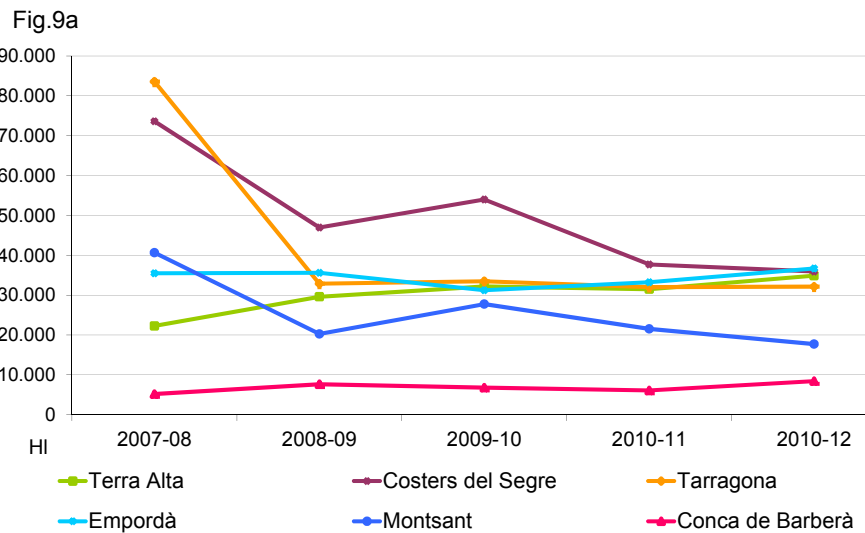
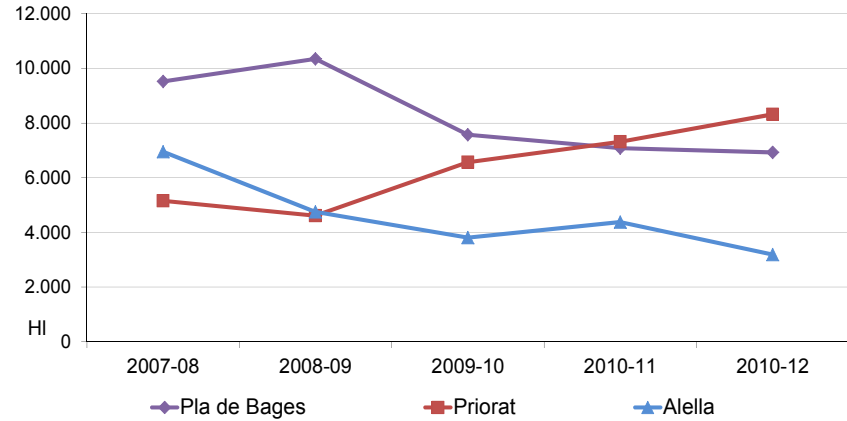


Fig.9b



BLOC III: EVOLUCIÓ DE PREUS AL CONSUM

Preus en Establiments Comercials d'Alimentació

En el bloc que es presenta a continuació, es segueix l'evolució dels preus al consum de vins i caves catalans en diversos establiments comercials d'alimentació.

La mostra de referències inclou **19 observacions**: 5 vins blancs, 8 vins negres, entre aquests 5 de joves i 3 de criança; i 6 caves, dels quals 3 són brut, 2 són brut nature i 1 reserva.

Els preus al consum es recullen trimestralment coincidint amb la publicació dels informes de l'Observatori de la vinya, el vi i el cava (els mesos de març, juny, setembre i desembre).

Els preus al consum que es presenten han estat obtinguts en el **mes de juny del 2013** (taula 6).

En les observacions realitzades, els vins blancs i els caves de referència, com és habitual, estan molt ben representats en la totalitat del establiments. Pel que fa als vins negres, la representació és lleugerament inferior.

Taula 6

Preus al consum (€ampolla 75cl). Juny 2013. Resultats obtinguts classificant els establiments d'alimentació en funció de la seva gamma comercial (àrea metropolitana de Barcelona)

Font: Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava

Producte		Tipus d'establiment			
		Hipermercat	Supermercat		Promig
			Gamma Alta-Mitja	Gamma Mitja-Baixa	
Vi blanc		3,11	3,20	3,28	3,20
Vi negre	Jove	2,71	2,90	3,06	2,98
	Criança	4,92	5,12	5,44	5,16
Cava	Brut	5,80	5,54	5,74	5,69
	Brut Nature	5,30	5,58	5,65	5,51
	Reserva	13,59	13,60	14,01	13,73

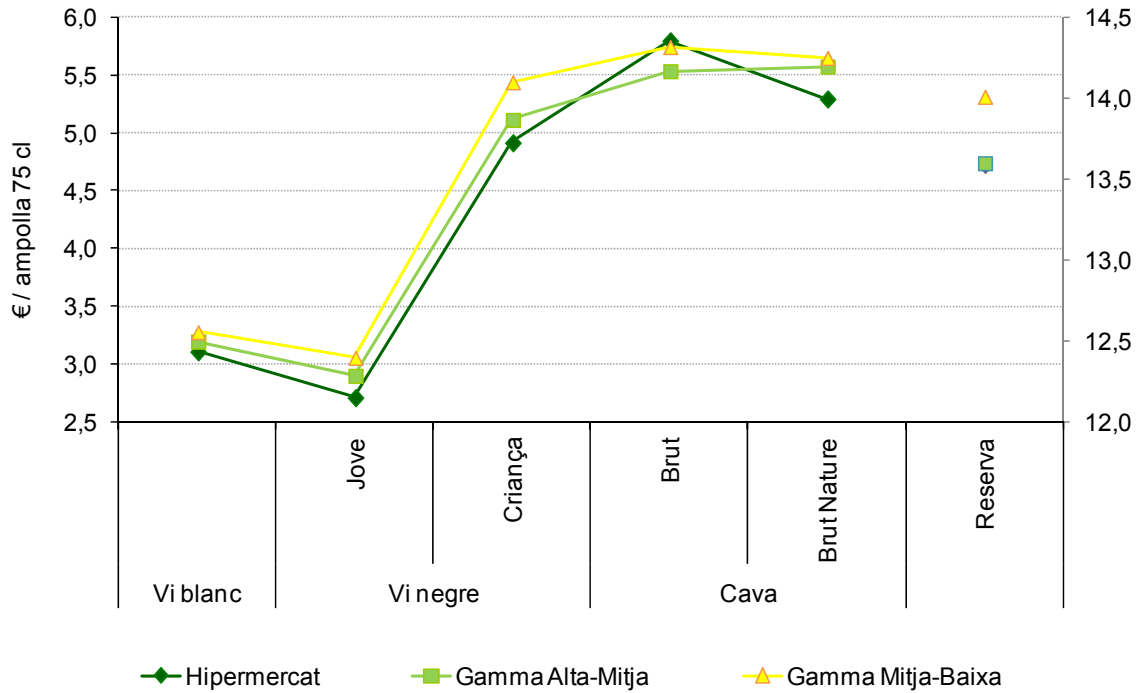
Pel conjunt de la mostra, es pot observar com els hipermercats tendeixen a oferir preus inferiors als altre tipus d'establiments. D'altra banda, els establiments de gamma Alta – Mitja ofereixen preus inferiors als establiments de gamma Mitja – Baixa.

Pel que fa al cava, les diferències màximes observades entre establiments són d'un 6,7%, que es presenten pel cava brut nature. El vi negre jove és, en aquest cas, el producte que presenta majors diferències de preu entre establiments. Concretament, els preus obtinguts per a aquest són un 12,7% inferiors en els hipermercats, en comparació amb els supermercats de gamma Mitja – Baixa. Aquesta diferència és equivalent a 34 cèntims d'euro (figura 10).

Figura 10

Comparativa de preus al consum segons tipus d'establiment. Juny del 2013.

Font: Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava



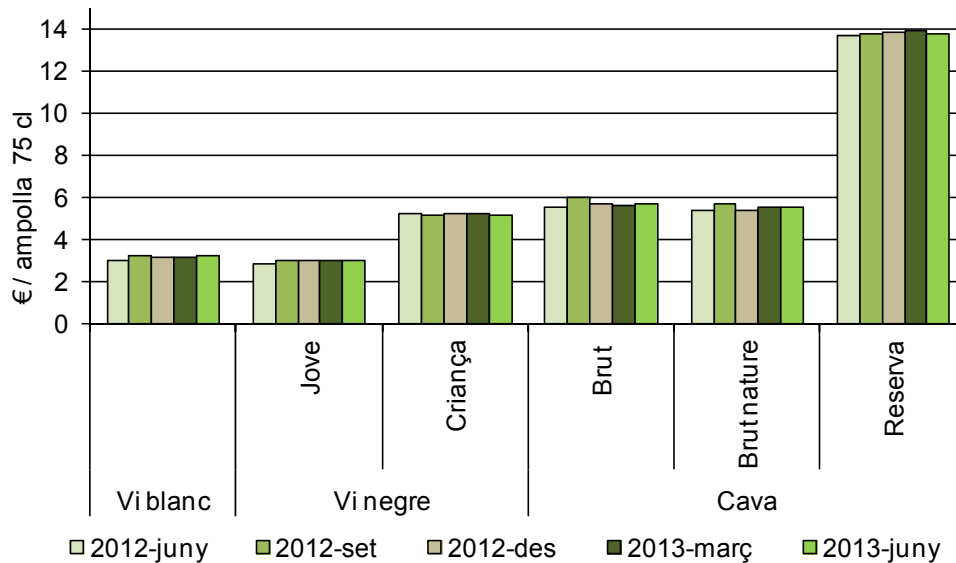
Nota: la categoria cava reserva s'associa a l'eix vertical secundari.

Els preus al consum pel conjunt de productes incrementen molt lleugerament respecte a l'any anterior (juny del 2012) (2,2%). Aquest increment ve provocat especialment pel vi blanc (5,5%). Tanmateix, **respecte el mes de març del 2013**, els preus es mantenen (-0,2%). (figura 11).

Figura 11

Evolució dels preus al consum: juny, setembre i desembre del 2012 i març i juny del 2013

Font: Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava



BLOC IV: ESTIMACIÓ DEL PREU DEL RAÏM DE VINIFICACIÓ A CATALUNYA A LA CAMPANYA 2012

Parc Tecnològic del Vi – VITEC

Objectius

L'objectiu d'aquest bloc és avançar una estimació del preu percebut pels viticultors establerts a Catalunya a la campanya 2012 pel kilogram de raïm. L'estimació es realitza un cop iniciada la recollida de dades però sense la totalitat de respostes per part dels cellers. Actualment ja es disposa de tota la informació necessària per calcular el preu percebut a 2012 i així poder comparar-lo amb els anys anteriors.

Metodologia

Per tal de calcular els preus dels raïm percebuts pels viticultors cal obtenir:

- Els diferents preus pagats pels compradors més significatius.
- Els kilograms de raïm que s'han comprat de cada un dels preus.

Actualment ja s'ha conclòs la recollida de dades i s'està treballant en la confecció de l'estudi final complet. Cal destacar l'acollida molt favorable de l'estudi per part d'empreses i cooperatives, malgrat que 2012 ha estat un any poc productiu¹, tot i que de molta qualitat, fet que ha produït un augment del preu promig del quilogram de raïm percebut pels viticultors.

Pel que a la recollida de dades, a la taula següent es mostra un llistat de les principals empreses compradores de Catalunya. El total d'enquestes realitzades ha estat de 115, que superen amb escreix les 83 emprades per a la realització de l'anterior estudi de preus del raïm de vinificació a Catalunya (taula 7).

Aquest any s'ha confirmat que la metodologia emprada fins ara no permetia inferir correctament els preus que les cooperatives paguen als viticultors per la verema de l'any en curs i, en conseqüència del preu global de Catalunya. Quan les diferències interanuals eren petites aquesta metodologia funcionava correctament, però en el context de l'any 2012, amb un increment significatiu del preu real de les empreses, sumat al fet d'una infraestimació del preu de cooperatives per a l'anyada 2011 (ja que aquest es basava en l'evolució interanual del preu de les empreses entre 2010 i 2011 i que fou del +0,3%) donava lloc a una sobreestimació per efecte multiplicatiu d'ambdós factors tant del preu de les cooperatives com del global de Catalunya.

L'estudi de preus de 2012 presenta un anàlisi d'aquest fet així com proposa una nova metodologia que corregeix aquestes desviacions.

A continuació es mostren els resultats principals a mode de resum. Per a més detalls, properament es publicarà l'estudi de preus 2012

¹ "Avenços de Superfícies i Produccions Agrícoles: Novetats Estadístiques ", DAAM, butlletí nº282, de Març 2013, pàg 9.9.

complet.

Taula 7
Enquestes utilitzades per elaborar l'estimació de preus 2012.
 Font: VITEC

DO	Nombre d'Enquestes (Empreses)	Nombre d'Enquestes (Cooperatives)
Alella	3	0
Catalunya	12	9
Cava	13	9
Conca de Barberà	1	3
Costers del Segre	3	2
Empordà	3	2
Montsant	2	8
Penedès	11	3
Pla de Bages	1	1
Priorat	4	2
Tarragona	3	6
Terra Alta	2	3
Vi de Taula	2	7
Total	60	55

Resultats

El **preu mig** que s'obté a **Catalunya** amb les dades que es disposen es mostra a la taula 8. S'assimila el preu global a l'estimació de preu per empreses tot i l'error que això comporta. Els **preus per varietats blanques i negres** es reflexa a les taules 9 i 10:

Taula 8
Evolució del preu del raïm a Catalunya entre els anys 2009 i 2012 (dades en €/kg)
 Font: VITEC

	Verema 2009	Verema 2010	Verema 2011	Verema 2012
Preu empreses	0,351	0,337	0,338	0,409
Preu cooperatives	0,200	0,233	0,227	0,293
Preu global	0,288	0,292	0,297	0,365

Taula 9

Evolució del preu del raïm per varietats blanques entre 2010 i 2012 (dades en €/kg)

Font: VITEC

	Preu 2010	Preu 2011	Preu empreses 2012	Preu Cooperatives 2012	Preu 2012
Altres Blanques	0,350 €	0,367 €	0,517 €	0,365 €	0,503 €
Chardonnay	0,352 €	0,485 €	0,530 €	0,314 €	0,512 €
Chenin Blanc	0,340 €	0,459 €	0,446 €	0,447 €	0,446 €
Garnatxa Blanca	0,315 €	0,374 €	0,408 €	0,337 €	0,375 €
Gewürztraminer	0,352 €	0,813 €	0,818 €	0,260 €	0,808 €
Macabeu	0,279 €	0,251 €	0,347 €	0,279 €	0,319 €
Muscats	0,344 €	0,422 €	0,530 €	0,385 €	0,505 €
Parellada	0,314 €	0,229 €	0,321 €	0,282 €	0,311 €
Sauvignon Blanc	0,350 €	0,631 €	0,592 €	0,425 €	0,586 €
Xarel·lo	0,293 €	0,273 €	0,362 €	0,290 €	0,342 €
Picapoll	0,350 €	0,499 €	0,562 €	0,562 €	0,562 €
Pedro Ximenez	0,472 €	0,330 €	0,000 €	1,510 €	1,510 €
Total Blancs	0,304 €	0,288 €	0,381 €	0,289 €	0,353 €

Taula 10

Evolució del preu del raïm per varietats negres entre 2010 i 2012 (dades en €/kg)

Font: VITEC

	Preu 2010	Preu 2011	Preu empreses 2012	Preu Cooperatives 2012	Preu 2012
Altres Negres	0,419 €	0,419 €	0,810 €	0,220 €	0,468 €
Cabernet Sauvignon	0,354 €	0,420 €	0,452 €	0,278 €	0,416 €
Garnatxa Negra	0,296 €	0,411 €	0,624 €	0,225 €	0,391 €
Merlot	0,331 €	0,344 €	0,410 €	0,265 €	0,368 €
Monastrell	0,352 €	0,293 €	0,418 €	0,334 €	0,412 €
Pinot Noir	0,355 €	0,477 €	0,578 €	0,438 €	0,575 €
Samsó	0,238 €	0,319 €	0,386 €	0,139 €	0,210 €
Sumoll	0,175 €	0,137 €	0,331 €	0,085 €	0,199 €
Syrah	0,338 €	0,400 €	0,546 €	0,276 €	0,462 €
Ull de Llebre	0,289 €	0,232 €	0,360 €	0,226 €	0,304 €
Trepat	0,252 €	0,343 €	0,422 €	0,262 €	0,270 €
Total Negres	0,317 €	0,360 €	0,471 €	0,230 €	0,374 €

BLOC V:

ANÀLISI ECONÒMIC - FINANCER D'INDÚSTRIES DEL SECTOR VINÍCOLA CATALÀ I ESPANYOL

Introducció

L'objecte del present bloc és l'estudi de l'estat **econòmic – financer** de les indústries **elaboradores de vi** a Catalunya per l'any 2011. Per a aquest any, es presenten els comptes de les indústries, així com les principals ràtios comptables. Els resultats de les ràtios de l'any 2011 es comparen amb els obtinguts l'any 2010.

Amb aquest anàlisi es pretén donar continuïtat al bloc relacionat amb el sector vinícol, publicat en [l'informe 2 del 2012](#) de l'Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava. En aquella ocasió es presentaren les dades de la indústria vitícola catalana pels anys 2010 i 2009.

Respecte als resultats presentats en anàlisis anteriors i els que es presenten a continuació (informes 1/2010, 1/2011 i 2/2012; OVVC), cal posar de manifest que, tot i haver mantingut els criteris de selecció d'un any per l'altre, les empreses incloses poden haver modificat els seus resultats, generant noves condicions per ser afegides o eliminades de la mostra. De la mateixa manera, algunes empreses poden haver quedat fora de la mostra si els seus comptes estaven en procés d'actualització en el moment de la consulta i la descàrrega de dades.

La font d'informació utilitzada per a realitzar aquest estudi ha estat la base de dades SABI².

Índex de continguts

Metodologia

- Mostra d'empreses
- Limitacions amb l'extracció de la base de dades SABI

Presentació dels comptes: definicions

Càlcul de ràtios: definicions

Resultats dels comptes

- Compte de Pèrdues i Guanys
- Balanç de situació

Resultats de les ràtios

- Activitat comercial

² Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics: Base de dades que conté informació financera de més de 800.000 empreses espanyoles i 80.000 de portugueses. Conté fins a 10 anys d'informació històrica de comptes financers, així com informació sobre grups d'empreses, accionistes, marques, ràtios i altres.

Observatori de la vinya, el vi i el cava

- Import net de la xifra de vendes
- Rotació
- Valor afegit
- Productivitat del Personal
- Despeses
 - Despeses de personal
 - Despeses financeres
- Rendibilitat
 - Rendibilitat econòmica
 - Rendibilitat financera
- Liquiditat General
- Solvència
 - Endeutament
 - Qualitat del deute

Conclusions

Metodologia

A continuació s'explica quina és la mostra d'empreses utilitzada en l'estudi, i quines limitacions existeixen en l'obtenció de les dades.

Mostra d'empreses

S'ha fet una selecció de les empreses disponibles al SABI seguint els següents criteris:

- ◇ Activitat Econòmica Principal: Elaboració de vins, segons Codi CNAE 2009 : 1102
- ◇ Import net de la xifra de vendes mínim: 100.000 €
- ◇ Dades disponibles de l'any 2011
- ◇ Numero de treballadors mínim: 2
- ◇ Estat: activa
- ◇ Empreses no consolidades (comptes no consolidats)³

Utilitzant aquests criteris s'han obtingut 174 empreses localitzades a Catalunya, i 1.046 al conjunt de l'Estat (inclouen les de Catalunya).

³ Els comptes consolidats d'una empresa es poden entendre com la suma dels comptes individuals de les diferents empreses que conformen un grup empresarial. Els grups empresarials tenen l'obligació de presentar els seus comptes consolidats, així com els seus comptes individuals, és a dir, no consolidats.

Eliminant el filtre que limita l'import net de la xifra de vendes s'obté el nombre d'empreses amb vendes inferiors 100.000 € en el 2011. A Catalunya 13 empreses compleixen aquestes característiques, ascendint a 81 pel conjunt de l'Estat.

D'altra banda, el conjunt d'empreses de Catalunya i d'Espanya, tal i com es mostra en la taula 11, s'ha dividit en **4 grups (A, B, C i D) segons l'import net de la xifra de vendes generades l'any 2011.**

Com es pot observar, **el grau de concentració del sector vinícola, a Catalunya i a Espanya, és elevat: una petita proporció de les empreses, el 12,6% a Catalunya i el 13,3% a Espanya, concentra gran part del valor total de les vendes, en especial a Catalunya.** Concretament, aquest grup d'empreses concentren el 87,0% i el 77,0% de les vendes, a Catalunya i a Espanya, respectivament. Aquest grup d'empreses equival a aquelles amb vendes superiors o iguals als 5 milions d'€ per l'any 2011.

Taula 11

Distribució de les empreses segons l'import net de la xifra de vendes per l'any 2011. Dades en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI

a) A Catalunya					
Grup	Import Net de la xifra de vendes (milers €)	Empreses		Import net de la xifra de vendes	
		Nombre	% sobre el total	Milers €	% sobre el total
A	≥ 5.000	22	12,6%	941.068	87,0%
B	≥1.000 i <5.000	40	23,0%	90.147	8,3%
C	≥500 i <1.000	44	25,3%	33.726	3,1%
D	< 500	68	39,1%	16.904	1,6%
TOTAL		174	100,0%	1.081.845	100,0%

b) A Espanya					
Grup	Import Net de la xifra de vendes (milers €)	Empreses		Import net de la xifra de vendes	
		Nombre	% sobre el total	Milers €	% sobre el total
A	≥ 5.000	139	13,3%	3.154.632	77,0%
B	≥1.000 i <5000	314	30,0%	678.515	16,6%
C	≥500 i <1.000	230	22,0%	167.023	4,1%
D	< 500	363	34,7%	97.413	2,4%
TOTAL		1.046	100,0%	4.097.583	100,0%

En el rànquing de les 10 majors empreses vinícoles espanyoles del 2011 (segons import de les vendes), **cinc** són empreses localitzades a Catalunya (taula 12), xifra que indica la importància del sector vinícola català en les vendes totals espanyoles, en gran part degut al cava.

Taula 12

Import de vendes de les 10 majors empreses elaboradores de vi d'Espanya, segons l'import net de la xifra de vendes de l'any comptable 2011. Dades en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI.

	Nom Empresa	Província	Vendes 2011
1	Freixenet SA	Barcelona	256.501
2	Félix Solís Avantis SA	Ciudad Real	184.902
3	Codorniu SA	Barcelona	181.675
4	Miguel Torres SA	Barcelona	164.893
5	Domecq Bodegas SL	La Rioja	131.296
6	González Byass SA	Cádiz	111.686
7	Félix Solís SL	Ciudad Real	103.347
8	Segura Viudas SA	Barcelona	77.199
9	Mostos, Vinos y Alcoholes, SA	Ciudad Real	71.732
10	Castellblanch SA	Barcelona	71.375

Limitacions de l'extracció de dades

1. Existeixen empreses que no estan obligades a lliurar les dades al Registre Mercantil, com és el cas de les cooperatives en el sector agrari. Per tant, pot ser que algunes d'aquestes no quedin incloses a la mostra.

2. El fet que hi hagi empreses que no van dipositar els comptes anuals al Registre Mercantil per l'any 2010, suposa que existeixi una fluctuació en el nombre d'empreses subjectes a estudi del 2010 al 2011. Per tant, per calcular les ràtios dels anys 2010 i 2011 (comparativa), s'utilitzen aquelles empreses que presenten dades de tots dos anys, el que ocasiona que la mostra es redueixi respecte a l'extreta per l'any 2011.

3. Pel nostre estudi interessa tenir els comptes no consolidats. Per a les empreses consolidades, els comptes que apareixen per defecte són els consolidats. Per tant, per obtenir els comptes no consolidats, s'han de realitzar consultes individuals.

Els comptes presentats són⁴:

Presentació dels comptes: definicions

✓ **Compte de Pèrdues i Guanys:** comprèn els ingressos i les despeses de l'exercici. La seva diferència constitueix el resultat de l'exercici.

✓ **Balanç**

1. **Actiu No Corrent** (immobilitzat intangible, immobilitzat material, altres actius no corrents).

2. **Actiu Corrent:** és l'actiu que no resta a la empresa més de

⁴ El comptes es presenten segons el format del Nou Pla General Comptable (*Real Decreto 1514/2007*).
Informe 2: JUNY 2013 21

Observatori de la vinya, el vi i el cava

un exercici econòmic. Està compost per les existències, el compte de deutors comercials i altres actius corrents, com l'efectiu i altres actius líquids equivalents (caixa, bancs, tresoreria).

3. Patrimoni Net de l'empresa: compost pels fons propis, els ajustaments per canvi de valor i les subvencions, les donacions i els llegats rebuts.

4. Passiu No Corrent: fa referència als deutes a llarg termini.

5. Passiu Corrent: comprèn els creditors i els deutes comercials a curt termini, així com d'altres passius corrents.

El balanç de situació i el compte de pèrdues i guanys es presenten pel conjunt d'Espanya, pel conjunt de Catalunya i pels 4 grups en que s'han dividit les empreses localitzades a Catalunya i a Espanya.

Càlcul de ràtios: definicions

Totes les ràtios s'han calculat a partir dels totals dels comptes del sector – o de cada grup – i no com la mitjana de les ràtios individuals de cada empresa.

A continuació es descriuen les fórmules utilitzades en cada ràtio.

Activitat comercial

Els indicadors utilitzats que aporten informació de l'activitat comercial són:

Import net de Xifra de Vendes per empresa

Indica el valor venut en el període considerat. Es contemplen les dades globals i el promig per empresa.

Rotació

Mostra la relació entre els ingressos per vendes i l'actiu utilitzat per obtenir-los. Com major sigui la ràtio, millor està la empresa utilitzant els seus recursos.

$$\text{Rotació} = \frac{\text{Vendes}}{\text{Actiu}} \times 100$$

Valor Afegit

Indica el valor de la renda generada per les activitats ordinàries de l'empresa. Es contemplen les dades globals i el promig per empresa.

$$\text{Valor Afegit} = \text{Ingressos d'exploació} - \text{Despeses d'exploació}$$

Productivitat del Personal

Indica el valor de la renda generada per les activitats ordinàries de l'empresa per cada euro esmerçat en personal.

$$\text{Productivitat del Personal} = \frac{\text{Valor afegit}}{\text{Despeses de personal}}$$

Despeses

S'analitzen les **despeses de personal i les financeres**, dividides per l'import de les vendes. La ràtio mostra les despeses que ha calgut esmerçar per cada euro venut.

$$\% \text{ Despeses de Personal} = \frac{\text{Despeses de Personal}}{\text{Vendes}} \times 100$$

$$\% \text{ Despeses Financeres} = \frac{\text{Despeses Financeres}}{\text{Vendes}} \times 100$$

Rendibilitat

S'analitza la rendibilitat econòmica i la rendibilitat financera:

Rendibilitat econòmica

Ens indica la relació entre el resultat de l'explotació i l'actiu. Aquesta ràtio ens permet conèixer el benefici generat per l'actiu sense tenir en compte com s'ha finançat aquest actiu.

$$\text{Rendibilitat Econòmica} = \frac{\text{Resultat d'Explotació}}{\text{Actiu}} \times 100$$

Rendibilitat financera

Ens indica la relació entre el resultat de l'exercici i el capital invertit (guanys dels inversors).

$$\text{Rendibilitat Financera} = \frac{\text{Resultat de l'Exercici}}{\text{Patrimoni Net}} \times 100$$

Liquiditat General

La liquiditat s'avalua a través de la **ràtio de Liquiditat General** que relaciona l'actiu corrent i el passiu corrent totals:

$$\text{Liquiditat General} = \frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$$

Solvència

La solvència s'avalua segons les següents dues ràtios, la **ràtio d'endeutament** i la **ràtio de qualitat del deute**:

$$\text{Ràtio d'Endeutament} = \frac{\text{Total Deutes}}{\text{Passiu} + \text{Patrimoni Net}} \times 100$$

$$\text{Ràtio de Qualitat del deute} = \frac{\text{Deutes a curt termini}}{\text{Total Deutes}} \times 100$$

Compte de Pèrdues i Guanys

Resultats dels comptes

En la taula 13 es mostra el compte de pèrdues i guanys de les empreses elaboradores de vi de Catalunya i del conjunt de l'Estat, pels quatre grups definits (A, B, C, i D). **Es presenten les dades promig per empresa pel 2011.**

Les empreses catalanes assoleixen un import net de la xifra de negoci promig de 6.217 milers d'€, que supera l'obtingut per les empreses espanyoles (3.917 milers d'€).

El **resultat d'explotació** és de signe positiu pel conjunt d'empreses, tant de Catalunya com d'Espanya. Tanmateix, a Catalunya, malgrat haver obtingut un import de vendes força superior al del conjunt de l'Estat, el resultat d'explotació promig és inferior: 94,7 milers d'€ en front de 180,5 milers d'€, respectivament. Aquest resultat ve determinat, principalment, per les diferències existents entre *Aprovisionaments* i *Altres Despeses d'Explotació*. Pel conjunt d'empreses de l'Estat, aquestes partides assoleixen un 70% i un 47% del valor promig de les empreses catalanes. Les *Despeses de Personal* també son inferiors pel conjunt d'empreses de l'Estat, on assoleixen un 57% del valor promig del conjunt d'empreses catalanes.

El **resultat de l'exercici** és de signe positiu pel conjunt d'empreses d'Espanya. Tanmateix, el conjunt d'empreses catalanes presenta un resultat de l'exercici negatiu, com a conseqüència d'un resultat d'explotació relativament baix i un resultat financer negatiu. El resultat de l'exercici pren valors promitjos de -6,0 i 92,4 milers d'€ a Catalunya i a Espanya, respectivament.

Les empreses catalanes presenten un resultat financer inferior al de les empreses espanyoles (malgrat que negatiu en els dos casos), fet que condiciona, majorment, els resultats de l'exercici obtinguts.

Respecte als **4 grups** en que s'han classificat les empreses (taula 11), **les diferències**, lògicament, **són molt notables** en totes les partides del compte de pèrdues i guanys.

A Catalunya i a Espanya, els grups de menor dimensió presenten un resultat de l'exercici negatiu. Tanmateix, **les empreses espanyoles del grup B** (amb un import net de la xifra de negoci ≥ 1.000 milers d'€ i < 5.000 milers d'€), a més a més, també presenten un **resultat de l'exercici negatiu.**

Pel que fa al **resultat financer**, s'observa que aquest és **negatiu en tots els grups i casos.**

L'import net de la xifra de negocis per a cada grup representat és força semblant entre Catalunya i Espanya, excepte pel grup A, que presenta diferències importants donat que aquest no té un límit superior (≥ 5.000 milers d'€).

Pel grup A, el valor promig de la xifra de negocis de les empreses catalanes gairebé el doble del de les espanyoles (42.776 milers d'€, en front de 22.695 milers d'€, respectivament). Tanmateix, malgrat

Observatori de la vinya, el vi i el cava

aquestes diferències, **el resultat d'exploració promig a Catalunya és gairebé la meitat del de les empreses del conjunt de l'Estat** (813 milers d'€ en front de 1.530 milers d'€, respectivament).

Aquest resultat ve determinat, principalment, per les diferències existents entre *Aprovisionaments*, *Altres Despeses d'Exploració* i *Despeses de Personal*. Per a les empreses espanyoles, aquestes partides assoleixen, respectivament, un 60%, un 38% i un 43% del valor promig de les empreses catalanes (grup A). Les *Amortitzacions de l'Immobilitzat* també son inferiors per a les empreses espanyoles (assolint un 76% del valor de les empreses catalanes), tot i que el seu efecte és menor. Respecte al **resultat de l'exercici** d'aquest grup **(A)**, les empreses catalanes obtenen un valor promig de 165 milers d'€, en front dels 1.021 milers d'€ de les empreses espanyoles.

Observatori de la vinya, el vi i el cava

Taula 13

Partides principals dels Comptes de Pèrdues i Guanys de les empreses vinícoles de Catalunya, Espanya i grups definits (A, B, C i D). 2011. Promig per empresa en milers d'€

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI

	Conjunt d'empreses		Grup A		Grup B		Grup C		Grup D	
	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya
Nombre d'Empreses	174	1046	22	139	40	314	44	230	68	363
Import net de la xifra de negocis	6.217,5	3.917,4	42.775,8	22.695,2	2.279,5	2.160,9	743,1	726,2	248,6	268,4
Variació d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	-70,8	-7,5	-635,7	-241,4	-3,2	33,4	42,5	35,5	-1,2	19,3
Treballs realitzats per l'empresa per al seu actiu	7,4	5,0	53,1	18,9	0,0	6,5	0,1	0,4	1,6	1,3
Aprovisionaments	-3.053,1	-2.123,0	-21.047,6	-12.526,9	-1.181,7	-1.121,4	-329,0	-361,1	-94,7	-122,0
Altres ingressos d'explotació	117,0	75,0	794,7	391,7	33,5	44,6	9,9	20,7	16,2	14,5
Despeses de personal	-916,8	-519,0	-5.716,0	-2.462,4	-457,4	-398,0	-208,8	-175,2	-92,6	-97,2
Altres despeses d'explotació	-1.968,5	-919,3	-14.013,1	-5.296,8	-474,3	-460,1	-201,0	-194,2	-94,3	-99,8
Amortització de l'immobilitzat	-245,8	-252,8	-1.454,0	-1.101,9	-121,3	-228,6	-66,8	-87,6	-44,1	-53,3
Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres	14,3	26,6	58,3	104,6	7,7	25,9	4,2	10,4	10,5	7,6
Excessos de provisions	0,0	0,6	0,0	0,5	0,0	1,9	0,0	0,1	0,0	0,0
Deteriorament i resultat per alienacions de l'immobilitzat	-6,9	-18,5	5,7	24,3	0,6	-77,7	-0,1	1,5	-19,8	3,7
Altres resultats	0,5	-4,0	-8,2	-75,2	1,2	15,1	-1,0	2,7	3,9	2,5
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9 + 10 + 11 + 12 + 13)	94,7	180,5	813,0	1.530,5	84,5	2,5	-6,9	-20,6	-65,9	-55,1
<i>Continua a la pàgina següent</i>										

Observatori de la vinya, el vi i el cava

Taula 13
(CONTINUACIÓ)

	Conjunt d'empreses		Grup A		Grup B		Grup C		Grup D	
	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya
Ingressos financers	62,3	42,8	454,8	272,3	13,4	14,7	4,3	2,9	1,5	4,4
Despeses financeres	-101,4	-92,3	-616,9	-423,8	-48,9	-73,0	-29,8	-30,8	-11,8	-20,9
Variació de valor raonable en instruments financers	-0,7	-0,5	-2,4	0,7	-1,5	-1,5	-0,1	-0,1	0,0	-0,4
Diferències de canvi	0,6	0,4	5,6	3,7	-0,3	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,2
Deteriorament i resultat per alienacions d'instruments financers	-73,9	-13,2	-585,0	-103,1	0,6	0,2	0,4	-0,4	-0,4	1,5
RESULTAT FINANCER (14 + 15 + 16 + 17 + 18)	-113,1	-62,8	-743,9	-250,1	-36,8	-59,5	-25,3	-28,7	-10,8	-15,5
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS (A1 + A2)	-18,4	117,7	69,1	1.280,4	47,7	-57,0	-32,1	-49,3	-76,7	-70,7
Impostos sobre beneficis*	12,4	-29,5	96,3	-290,9	-19,0	10,3	3,4	11,4	9,4	10,4
Resultat de l'exercici PROCEDENT D'OPERACIONS CONTINUADES (A3 + 19)	-6,0	88,2	165,4	989,5	28,7	-46,8	-28,7	-38,0	-67,3	-60,3
OPERACIONS INTERROMPUDES										
Resultat de l'exercici procedent d'operacions interrompudes	0,0	4,2	0,0	31,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat de l'exercici (A4 + 20)	-6,0	92,4	165,4	1.021,4	28,7	-46,8	-28,7	-38,0	-67,3	-60,3

*Els impostos sobre beneficis com a ingrés es generen a partir de l'obtenció d'un resultat abans d'impostos negatiu. Representen l'obtenció d'un crèdit fiscal davant l'Agència Tributària, per les pèrdues a compensar que es descomptaran del tribut a abonar en exercicis posteriors (Comprender el Nuevo PGC. Amat, O., 2008).

Balanç de situació

En la taula 14 es mostra el balanç de situació de les empreses del conjunt de l'Estat, de Catalunya i dels quatre grups definits (A, B, C, i D), per l'any 2011. Les partides del balanç expressen els **resultats promig per empresa**.

L'actiu total promig (i per tant, el passiu total més el patrimoni net) de les empreses vinícoles de Catalunya en l'any 2011 és de 10.550 milers d'€. En comparació, el conjunt d'empreses de l'Estat assoleix un promig de 9.236 milers d'€.

Tanmateix, per a cada grup establert, excepte pel grup A, s'observa com l'actiu total promig és superior en les empreses espanyoles que en les catalanes. Per a aquest grup, l'actiu total de les empreses del conjunt de l'Estat és un 68,5% de l'obtingut per les empreses catalanes (45.259 milers d'€ en front de 66.096 milers d'€, respectivament).

Les diferents partides del balanç dels 4 grups d'empreses catalanes tendeixen a disminuir a mesura que disminueix l'import net de la xifra de vendes.

Respecte a la **proporció de les partides principals del balanç** de situació – actiu corrent, actiu no corrent, passiu corrent, passiu no corrent i patrimoni net –, respecte a l'actiu total i el total del patrimoni net i passiu (figura 12), s'observa com el conjunt d'empreses de Catalunya i d'Espanya presenten proporcions similars d'actiu corrent i no corrent. Tanmateix, pel que fa al passiu, les empreses espanyoles acumulen una proporció superior de patrimoni net. En concret, per a les empreses espanyoles, el patrimoni net concentra el 55,4% del seu passiu més patrimoni net, mentre que per a les empreses catalanes, aquesta proporció cau gairebé 7 punts percentuals.

Pels grups establerts a partir de l'import net de la xifra de vendes, s'observa com a mesura que aquesta disminueix, les empreses tendeixen a presentar una menor proporció d'actiu corrent i, en menor mesura, de passiu corrent. Succeeix el mateix amb la proporció de Patrimoni net: disminueix a mesura que disminueix l'import net de la xifra de vendes, sobretot a Espanya.

A Catalunya, les empreses del grup A (import net de la xifra de vendes \geq 5.000 milers d'€) presenten un actiu corrent del 52,3%, en front d'un 42,1% per les empreses del grup D (import net de la xifra de vendes $<$ 500 milers d'€). De la mateixa manera, les empreses del grup A presenten una proporció de passiu corrent del 35,1%, en front d'un 21,5% per les empreses del grup D. Pel que fa al Patrimoni net, les proporcions són del 48,8% i del 38,2%, pels grups A i D, respectivament.

Observatori de la vinya, el vi i el cava

Taula 14

Partides principals dels Balanços de situació de les empreses vinícoles de Catalunya, Espanya i grups definits (A, B, C i D). Resultats promig per empresa en milers d'Euros. Any 2010.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI

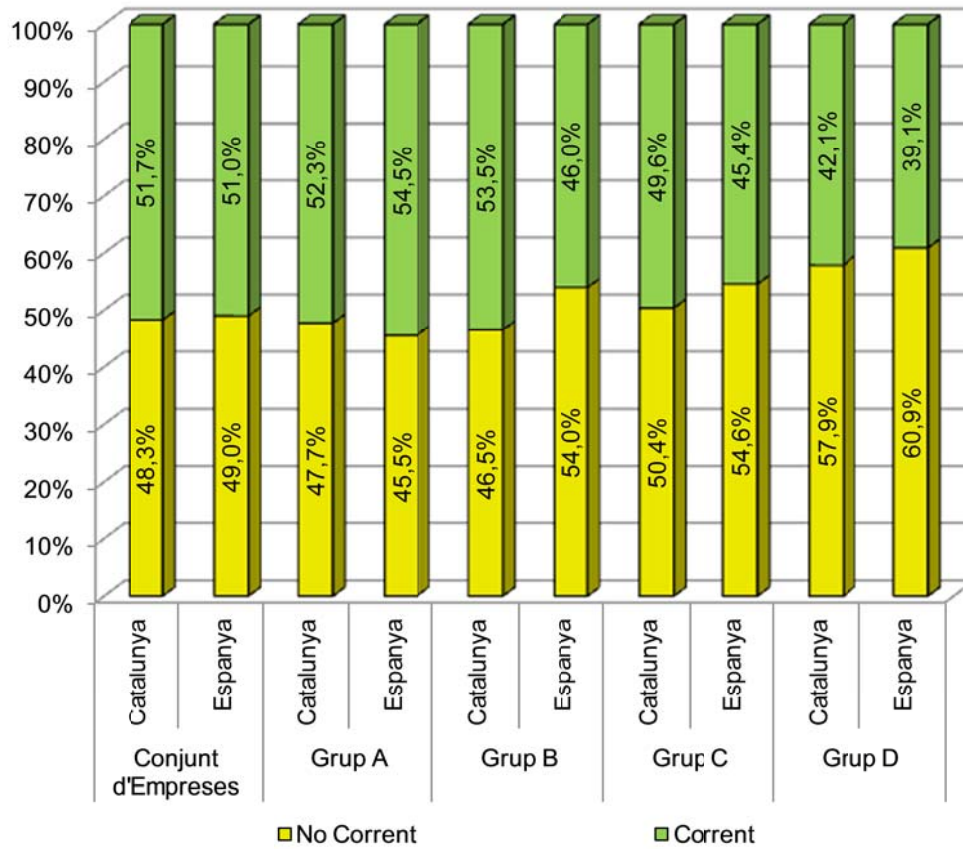
	Conjunt d'empreses		Grup A		Grup B		Grup C		Grup D	
	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya
Nombre d'Empreses	5.094	4.524	31.531	20.596	2.100	3.546	1.165	1.516	843	1.120
Actiu No Corrent	61	106	343	516	37	90	22	26	9	14
I. Intangible	2.618	2.978	13.628	10.894	1.549	2.958	1.018	1.369	720	983
I. Material	2.415	1.440	17.560	9.186	514	499	125	120	115	124
Altres Actius No Corrents	5.456	4.712	34.566	24.663	2.416	3.024	1.148	1.262	614	720
Actiu Corrent	2.867	2.433	17.749	12.049	1.126	1.628	776	794	430	485
Existències	1.441	1.203	8.906	6.207	879	890	253	292	124	136
Deutors	1.152	1.077	7.911	6.407	412	507	119	176	68	100
Altres Actius Corrents	170	208	621	868	229	187	63	68	46	48
<i>Tresoreria</i>	10.550	9.236	66.096	45.259	4.516	6.571	2.314	2.778	1.458	1.840
TOTAL ACTIU	5.121	5.117	32.237	26.774	2.349	3.337	1.136	1.221	556	833
Patrimoni Net	1.918	1.647	10.647	5.751	925	1.627	512	812	587	623
Passiu No Corrent	3.511	2.472	23.213	12.734	1.242	1.606	666	745	314	385
Passiu Corrent	10.550	9.236	66.096	45.259	4.516	6.571	2.314	2.778	1.458	1.840
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	5.094	4.524	31.531	20.596	2.100	3.546	1.165	1.516	843	1.120

Figura12

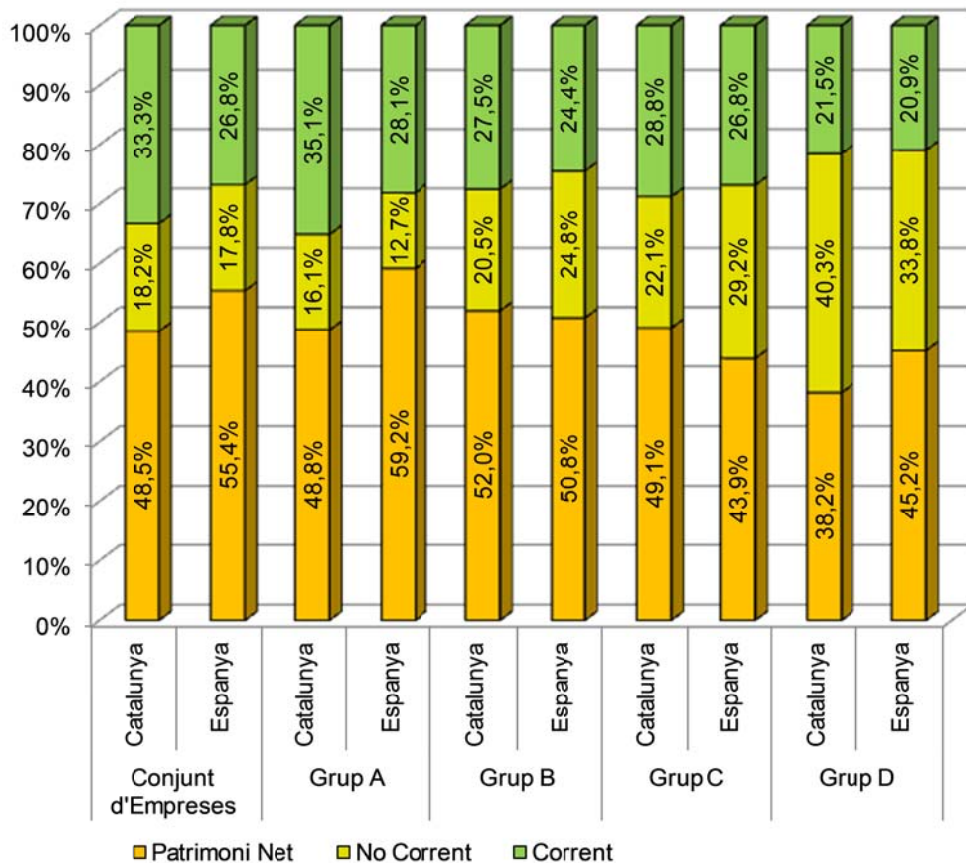
Pes de les partides del balanç de les mostres Catalunya, Espanya i grups definits (A, B, C i D) per a l'any 2011

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI

a) Partides de l'ACTIU



b) Partides del PASSIU



Resultats de les Ràtios

Consideracions

El nombre d'empreses de la mostra i la seva composició presenta una variació interanual del 2010 al 2011 per diversos motius. Per exemple, que els comptes no fossin dipositats en el Registre Mercantil, o que no estiguessin disponibles en el moment de l'extracció.

Degut a aquestes variacions, quan es comparen les ràtios dels anys 2010 i 2011, s'utilitzen únicament aquelles empreses que presenten dades per a tots dos anys, per tal que les empreses considerades siguin les mateixes.

Aquest fet ocasiona que existeixin diferències entre la ràtio calculada pel 2011 amb el conjunt de la mostra, i la calculada pel mateix any per a la realització de la comparativa amb l'any 2010.

Activitat comercial

Import de la Xifra de Vendes

En la taula 15 es mostra l'import total i promig de la xifra de vendes de les empreses a Catalunya, a Espanya i als 4 grups establerts.

Les empreses catalanes aporten, l'any 2011, un 26,4% de les vendes totals d'Espanya. Tanmateix, les empreses catalanes només representen un 16,6% del total d'empreses vinícoles de l'Estat. Aquesta proporció, una proporció similar a l'observada en d'altres anys analitzats ([informe 2/2012](#)).

No obstant, cal esmentar que les variacions obtingudes entre diversos anys analitzats es poden deure parcialment a la variació en la composició de la mostra, tot i que els criteris de selecció s'han mantingut d'un any per l'altre. Les empreses incloses poden haver modificat els seus resultats, generant noves condicions per ser afegides o eliminades de la mostra. De la mateixa manera, algunes empreses poden haver quedat fora de la mostra si els seus comptes estaven en procés d'actualització en el moment de la consulta i la descàrrega de les dades. Aquesta qüestió s'ha de tenir en compte quan es comparin els resultats d'aquest informe (any comptable 2011), respecte els resultats obtinguts en anys anteriors ([informes 2/2012](#), [1/ 2011](#) i [1/2010](#); OVVC).

L'evolució de l'import net de la xifra de vendes de l'any 2010 al 2011 és positiva pel conjunt d'empreses catalanes, presentant un increment del 10,0%. Aquest increment representa un canvi en la tendència global observada en els darrers anys – des de l'inici de les observacions, en l'any comptable 2008; [informes 2/2012](#), [1/ 2011](#) i [1/2010](#), OVVC –. A més a més, s'observa com aquest increment és present a tots els grups d'empreses catalanes, amb un màxim de l'11,1% pel grup A, i un mínim d'un 1,3% pel grup B.

Pel conjunt d'empreses de l'Estat, la xifra de vendes creix un 9,3%, increment reflectit en tots els grups analitzats, excepte en el grup D (-0,6%) (figura 13).

Taula 15

Import net de la xifra de vendes per cada grup definit (A, B, C i D), Catalunya i Espanya (any 2011). Valors en milers d'euros.

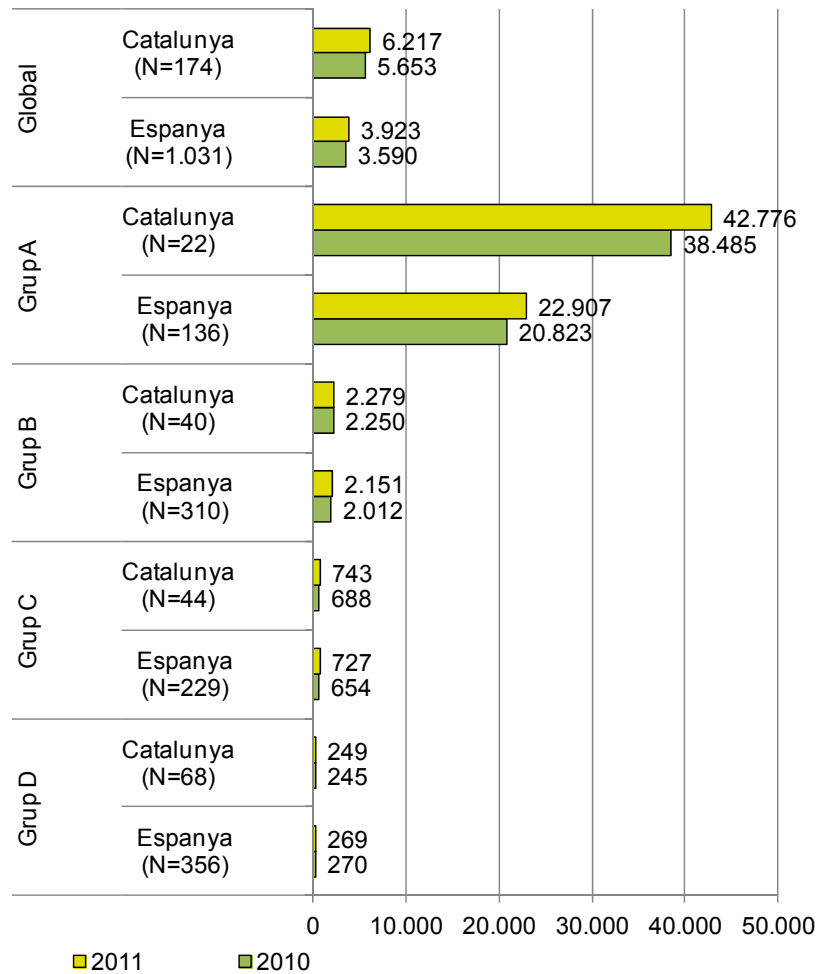
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI

	N	Import global	Import promig
Catalunya	174	1.081.845	6.217
A	22	941.068	42.776
B	40	90.147	2.254
C	44	33.726	766
D	68	16.904	249
Espanya	1.046	4.097.583	3.917
A	139	3.154.632	22.695
B	314	678.515	2.161
C	230	167.023	726
D	363	97.413	268

Figura 13

Evolució de la XIFRA DE VENDES PROMIG de les empreses de Catalunya i Espanya i dels 4 grups definites (A, B, C i D) (anys 2010-11)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI



Rotació

$$\text{Rotació} = \frac{\text{Vendes}}{\text{Actiu}} \times 100$$

Com major sigui el valor d'aquesta ràtio indica que s'estan generant més vendes respecte els recursos utilitzats (actius totals).

El conjunt d'empreses catalanes presenta en el 2011 una ràtio de rotació del 58,9%, en front del 42,4% obtingut per les empreses del conjunt de l'Estat.

Pel que fa als 4 grups establerts, s'observa com les empreses disminueixen la ràtio de rotació a mesura que disminueix l'import net de la xifra de vendes. Així, Al conjunt de l'Estat, les empreses del grup D presenten un valor mínim del 14,6%, que contrasta amb una rotació màxima del 64,7% per les empreses del grup A a Catalunya (taula 16).

Entre el 2010 i el 2011 (figura 14), s'observa com **la rotació augmenta pel conjunt d'empreses catalanes** (5,1 punts percentuals), motivada especialment per un augment en el grup A (6,5 punts percentuals). Per a les empreses del grups D, s'experimenta la tendència contrària, tot i que amb una davallada discreta. **Pel conjunt d'empreses de l'Estat, la rotació també incrementa, tot i que en menor mesura** (figura 2).

Aquest increment en la rotació del conjunt d'empreses catalanes, trenca la tendència a la baixa observada en els anys anteriors (informes [2/2012](#), [1/ 2011](#) i [1/2010](#), OVVC).

Taula 16

**Ràtio de Rotació per cada grup definit (A, B, C i D), Catalunya i Espanya (any 2010).
Valors en percentatge.**

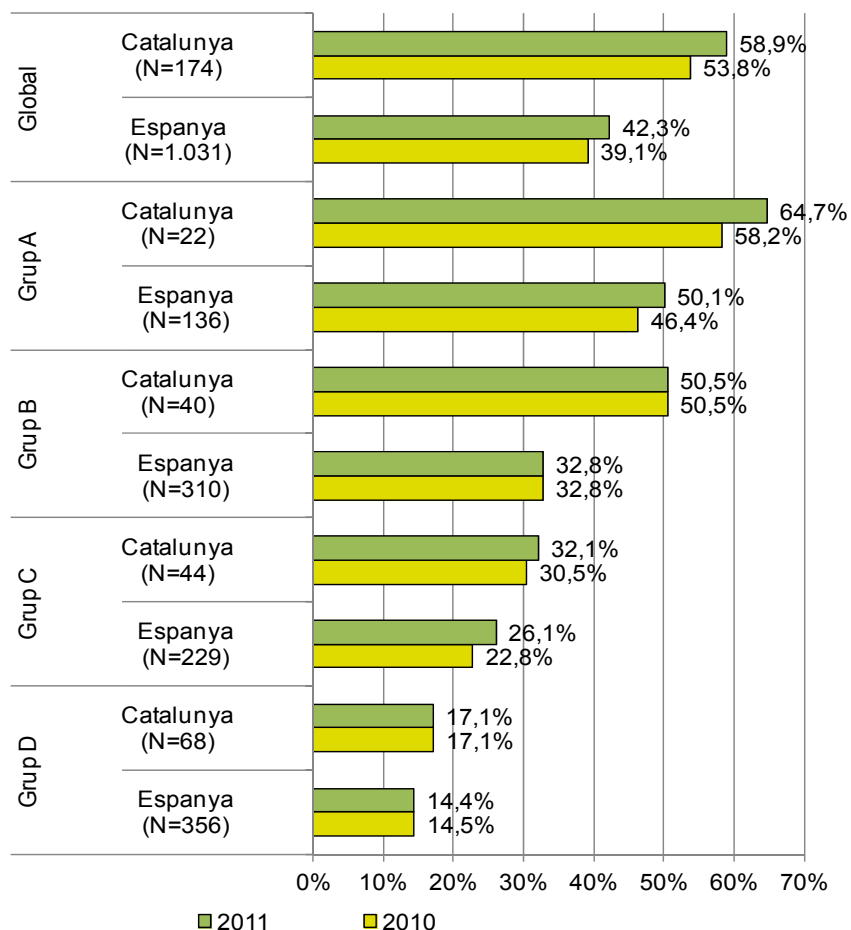
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI

	N	%
Catalunya	174	58,93%
A	22	64,72%
B	40	50,48%
C	44	32,12%
D	68	17,06%
Espanya	1.046	42,41%
A	139	50,14%
B	314	32,89%
C	230	26,14%
D	363	14,58%

Figura 14

Evolució de la ROTACIÓ de les empreses de Catalunya, Espanya i dels 4 grups definits (A, B, C i D) (anys 2010-11)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI



Valor Afegit = Ingressos d'exploració - Despeses d'exploració

Valor afegit

En la taula 17 es mostra el valor afegit total i promig de les empreses a Catalunya, a Espanya i als 4 grups establerts.

Les empreses catalanes aporten, l'any 2010, un 21,0% del valor afegit del conjunt de l'Estat. Aquesta relació, segueix una tendència a la baixa respecte els darrers tres anys ja que, en el 2010, 2009 i 2008, va prendre valors del 23,5%, 27,0% i 28,8%, respectivament (informes [2/2012](#), [1/ 2011](#) i [1/2010](#), OVVC). Tanmateix, tal i com s'ha esmentat prèviament, aquestes variacions també poden haver estat causades per les variacions en la composició de la mostra.

Pel que fa als resultats promitjos obtinguts a Catalunya i a Espanya, les majors diferències es presenten en el grup A, que, a Catalunya supera notablement el valor afegit promig obtingut a Espanya (7.874 milers d'€ en front de 5.303 milers d'€ pel conjunt de l'Estat).

Entre el 2010 i el 2011 (figura 15), s'observa com **el valor afegit disminueix en tots els casos, excepte a les empreses del grup C**, tant de Catalunya com del conjunt de l'Estat. La davallada màxima ha estat per les empreses catalanes del grup D (-24,5%).

A nivell global, la reducció ha estat considerable en el cas de les empreses catalanes (-6,7%) i, molt més suau pel conjunt d'empreses espanyoles (-1,9%). Aquestes davallades continuen la tendència a la baixa observada en els anys anterior (informes [2/2012](#) i [1/ 2011](#), OVVC).

Taula 17

Valor afegit per cada grup definit (A, B, C i D), Catalunya i Espanya (any 2011). Valors en milers d'euros.

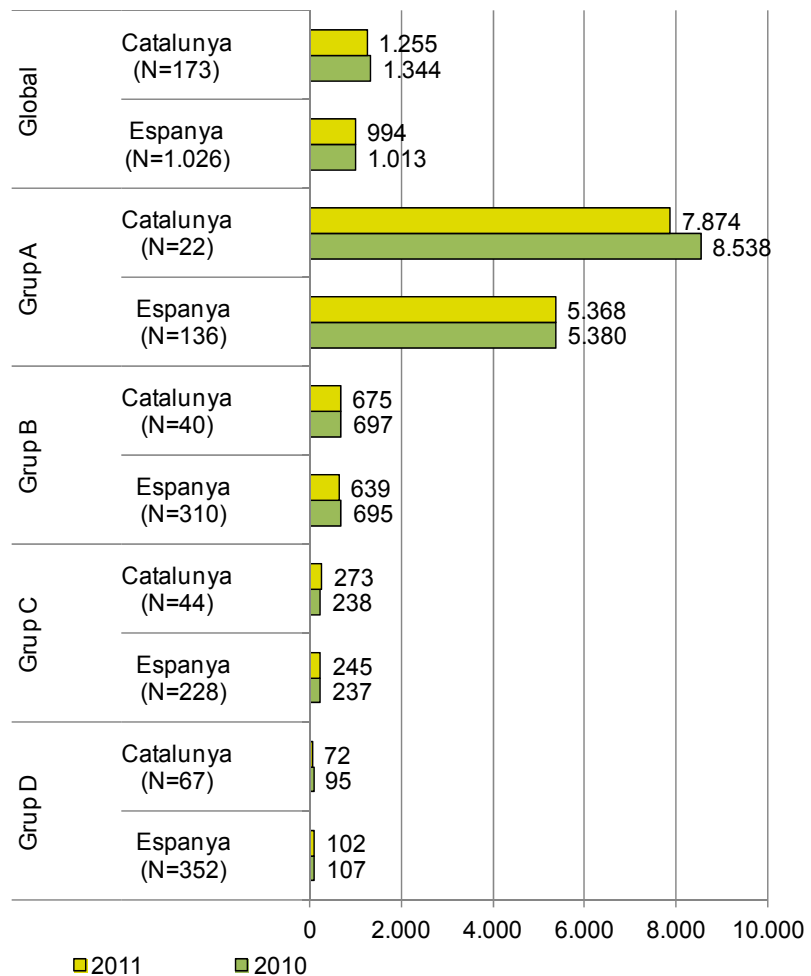
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI

	N	Valor afegit global	Valor afegit promig
Catalunya	174	217.149	1.248
A	22	173.237	7.874
B	40	27.011	675
C	44	12.023	273
D	68	4.878	72
Espanya	1.046	1.031.679	986
A	139	737.170	5.303
B	314	201.754	643
C	230	56.212	244
D	363	36.543	101

Figura 15

Evolució del VALOR AFEGIT PROMIG de les empreses de Catalunya i Espanya i dels 4 grups definits (A, B, C i D) (anys 2010-11)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI



Productivitat del Personal

Productivitat del Personal =
Valor afegit / Despeses de
personal

La Productivitat del Personal de les empreses del conjunt de l'Estat és superior a la de les empreses de Catalunya (taula 18). Per grups, s'observa com la Productivitat del Personal creix a mesura que augmenta l'import net de la xifra de vendes, amb l'excepció de grup A d'empreses catalanes.

Entre el 2010 i el 2011 (figura 16), s'observa com la Productivitat del Personal ha disminuït en tots els casos, excepte en les empreses del grup C catalanes. Aquesta tendència trenca amb l'observada en l'evolució del 2009-10 ([informe 2/2012](#)).

La davallada més forta d'aquesta ràtio es dona en les empreses catalanes del grup D (0,25 punts)

Taula 18

Ràtio de Productivitat del Personal per cada grup definit (A, B, C i D), Catalunya i Espanya (any 2011). Valors unitaris.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI

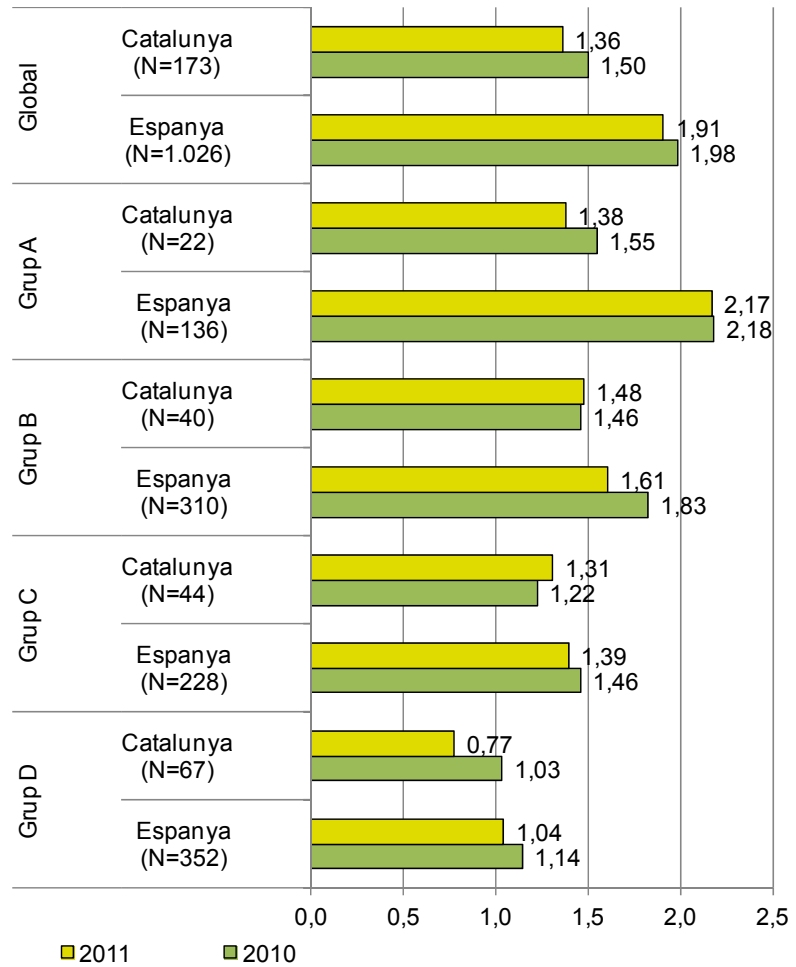
	N	2011
Catalunya	174	1,36
A	22	1,38
B	40	1,48
C	44	1,31
D	68	0,78
Espanya	1.046	1,90
A	139	2,15
B	314	1,61
C	230	1,39
D	363	1,04

Observatori de la vinya, el vi i el cava

Figura 16

Evolució de la PRODUCTIVITAT DEL PERSONAL de les empreses de Catalunya, Espanya i dels 4 grups definits (A, B, C i D) (anys 2010-11)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI



Despeses

% Despeses de personal =
Despeses de personal /
Vendes

Les **despeses de personal** a Catalunya són de 14,7 € per cada 100 € venuts, mentre que pel conjunt de l'Estat són de 13,3 € (any 2011) (taula 19).

En els grups establerts, s'observa com les despeses de personal (per cada 100 euros venuts) són majors a mesura que disminueix el valor de l'import net de la xifra de vendes.

Taula 19

Ràtio de Despeses de Personal per cada grup definit (A, B, C i D), Catalunya i Espanya (any 2011). Valors en percentatge.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI

	N	2011
Catalunya	174	14,75%
A	22	13,36%
B	40	20,07%
C	44	28,11%
D	68	37,23%
Espanya	1.046	13,25%
A	139	10,85%
B	314	18,42%
C	230	24,13%
D	363	36,22%

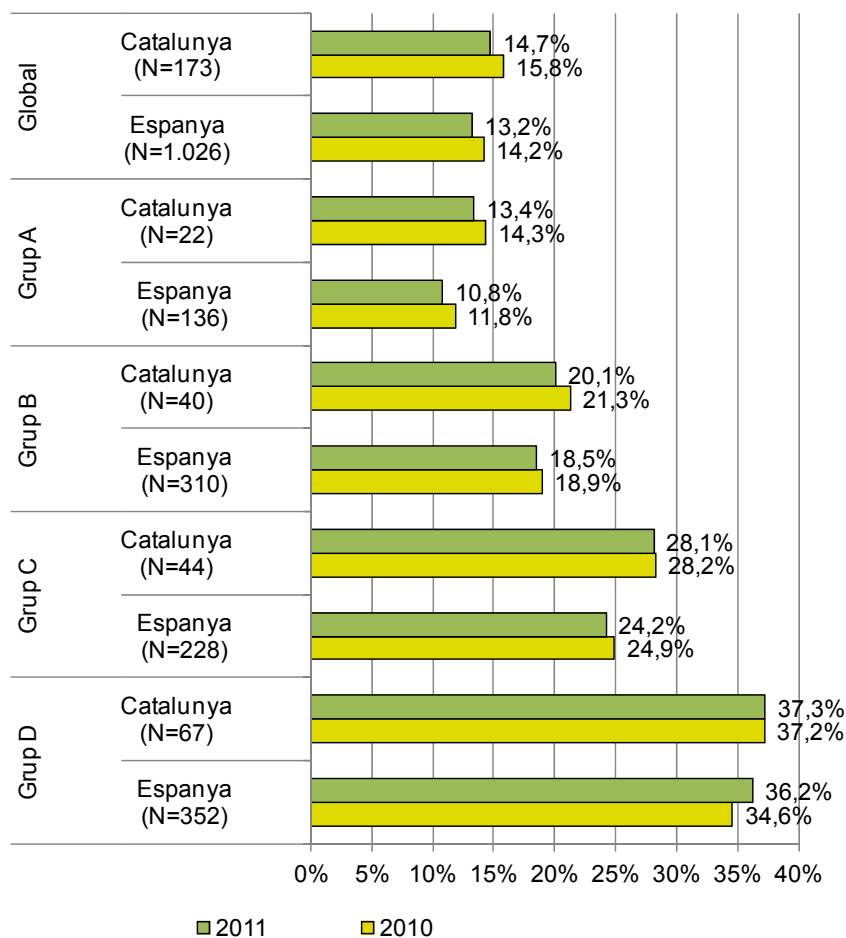
Entre el 2010 i el 2011 (figura 17), la ràtio de despeses de personal s'ha reduït lleugerament en tots els casos, excepte per les empreses del grup D, tant catalanes com del conjunt de l'Estat.

A Catalunya, la davallada pel conjunt d'empreses ha estat de 1,0 punt percentual, presentant els grups A, B i C també decrements suaus. A Espanya, la tendència ha estat similar a l'experimentada a Catalunya. La tendència observada segueix l'experimentada en l'any anterior ([informe 2/2012](#)).

Figura 17

Evolució de les DESPESES DE PERSONAL de les empreses de Catalunya, Espanya i dels 4 grups definites (A, B, C i D) (anys 2010-11)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI



% Despeses financeres =
Despeses financeres /
Vendes

Les **despeses financeres** a Catalunya són d'1,6 € per cada 100 € venuts, mentre que pel conjunt de l'Estat són de 2,4 € (any 2011) (taula 20).

En els grups establerts, s'observa com la ràtio de despeses financeres augmenta a mesura que disminueix el valor de l'import net de la xifra de vendes. Destaca el grup D del conjunt de l'Estat, que sobrepassa, amb un valor de 7,8 €, els 5 € que la literatura aconsella no sobrepassar. Molt propers a aquest límit, es situen el grup D a Catalunya i el grup C a Espanya, amb una valors de 4,75 € i 4,25€ per cada 100 € venuts, respectivament.

Entre el 2010 i el 2011 (figura 18), s'observa com la ràtio de despeses financeres ha augmentat lleugerament en tots els casos, amb l'excepció de les empreses del grup C espanyoles. No obstant, malgrat petites oscil·lacions, les proporcions d'aquesta ràtio es mantenen en gran mesura entre els anys analitzats. Tanmateix, aquests petits increments trenquen amb la tendència experimentada entre els anys 2010, 2009 i 2008 (informes [2/2012](#) i [1/ 2011](#)).

Taula 20

Ràtio de Despeses FINANCERES per cada grup definit (A, B, C i D), Catalunya i Espanya (any 2011). Valors en percentatge.

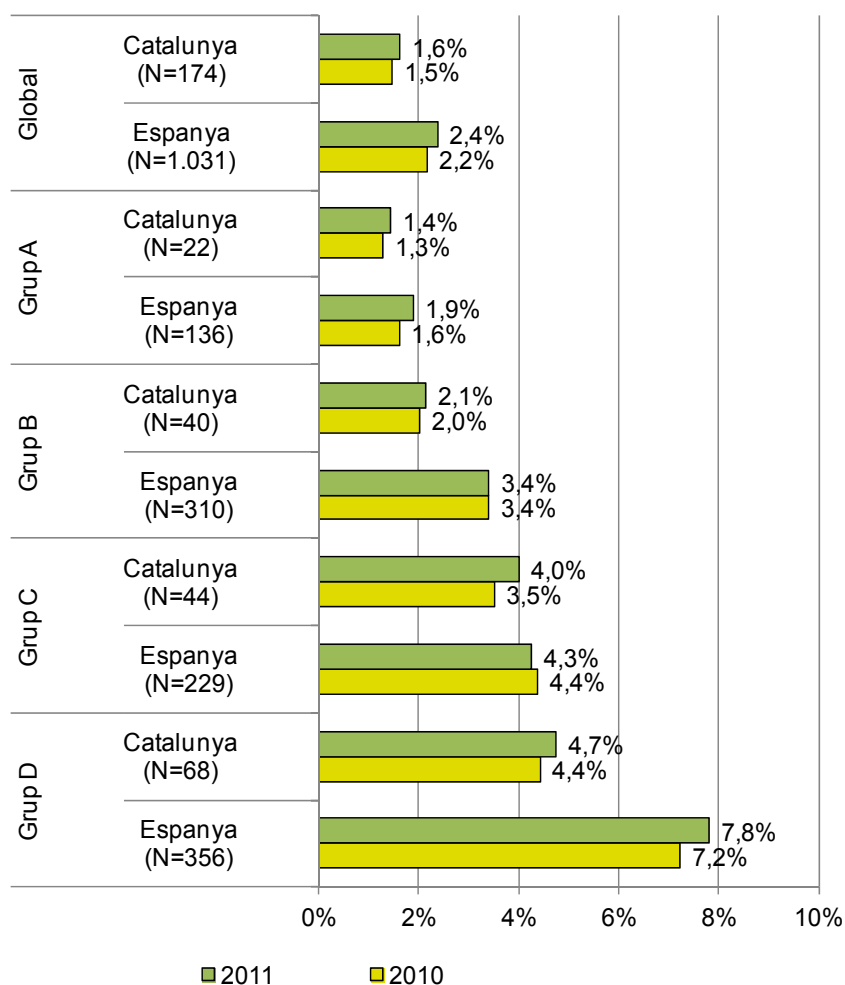
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI

	N	2011
Catalunya	174	1,63%
A	22	1,44%
B	40	2,15%
C	44	4,01%
D	68	4,75%
Espanya	1.046	2,36%
A	139	1,87%
B	314	3,38%
C	230	4,25%
D	363	7,78%

Figura 18

Evolució de les DESPESES FINANCERES de les empreses de Catalunya, Espanya i dels 4 grups definits (A, B, C i D) (anys 2010-11)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI



Rendibilitat

% Rendibilitat Econòmica =
Resultat d'Explotació / Actiu

Respecte la ràtio de *rendibilitat econòmica* no existeix un valor òptim, no obstant, valors més elevats són més favorables per a les empreses, ja que suposen un major resultat de l'explotació respecte els seus actius.

La rendibilitat econòmica dels sector vinícola a Catalunya és baixa, en concret, del 0,9%. Pel conjunt de l'Estat, la rendibilitat econòmica de les empreses del sector assoleix un 2,0% (taula 21).

Pels 4 grups establerts a Catalunya, s'observa que els grups C i D presenten rendibilitats econòmiques negatives, tant a Catalunya com a Espanya, com a conseqüència d'un resultat d'explotació negatiu. El pitjor resultat el presenta el grup D a Catalunya (amb una ràtio de -4,5%).

Taula 21

Ràtio de Rendibilitat Econòmica per cada grup definit (A, B, C i D), Catalunya i Espanya (any 2011). Valors en percentatge.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI

	N	2011
Catalunya	174	0,90%
A	22	1,23%
B	40	1,87%
C	44	-0,30%
D	68	-4,52%
Espanya	1.046	1,95%
A	139	3,38%
B	314	0,04%
C	230	-0,74%
D	363	-3,00%

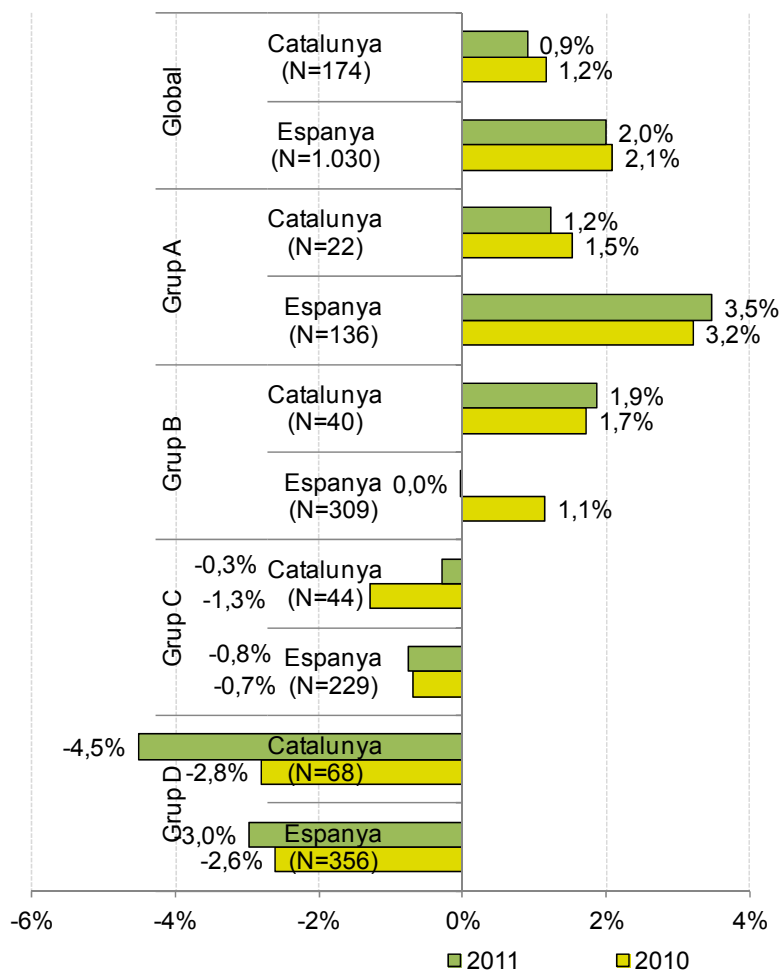
Entre el 2010 i el 2011, s'observa com la ràtio de rendibilitat econòmica ha disminuït en la majoria dels casos, amb algunes excepcions. Pel conjunt d'empreses, les davallades han estat lleugeres, concretament de 0,3 i de 0,2 punts percentuals, a Catalunya i a Espanya, respectivament (figura 19).

Aquesta davallada en la ràtio de rendibilitat econòmica, malgrat que moderada retorna a la tendència experimentada entre el 2008 i el 2009 ([informe 1/ 2011](#)). Les empreses que presenten una davalla superior són les catalanes del grup C i les espanyoles del grup B, amb decrements d'1,7 i 1,2 punts, respectivament.

Figura 19

Evolució de la ràtio de RENDIBILITAT ECONOMICA de les empreses de Catalunya, Espanya i dels 4 grups definits (A, B, C i D) (anys 2010-11)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI



Pel que fa la ràtio de **rendibilitat financera**, els resultats obtinguts a Catalunya i a Espanya són negatius pels grups C i D, com a conseqüència d'uns resultats de l'exercici negatius.

% Rendibilitat Financera =
Resultat de l'Exercici /
Patrimoni Net

A Catalunya, aquest resultat negatiu en els grups de menor dimensió, acompanyat d'un resultat discret en la resta de grups, especialment en el grup A, condiona una ràtio negativa pel conjunt d'empreses catalanes, concretament, d'un -0,12%.

Per a les empreses espanyoles, a més a més, el resultat també és negatiu per a les empreses del grup B. No obstant, una ràtio més elevada en el grup A provoca que el resultat pel conjunt de les empreses espanyoles sigui positiu, concretament de l'1,72%.

El resultat més baix el presenta el grup D català, amb una ràtio de -12,1%. En sentit contrari, el resultat més elevat el presenten les empreses espanyoles del grup A (3,7%) (taula 22).

Entre el 2010 i el 2011, s'observa com la ràtio de rendibilitat financera disminueix en tots els casos, excepte per a les empreses catalanes del grup C (figura 20).

Aquesta davallada general en la ràtio de rendibilitat financera retorna a la tendència experimentada entre el 2008 i el 2009 ([informe 1/](#)

2011). Pel conjunt d'empreses els decrements han estat de 1,9 i 0,9 punts, a Catalunya i a Espanya, respectivament. El grup que ha reduït la seva ràtio en major mesura són les empreses catalanes del grup D, amb una reducció de 5,0 punts.

Taula 22

Ràtio de Rendibilitat Financera per cada grup definit (A, B, C i D), Catalunya i Espanya (any 2010). Valors en percentatge.

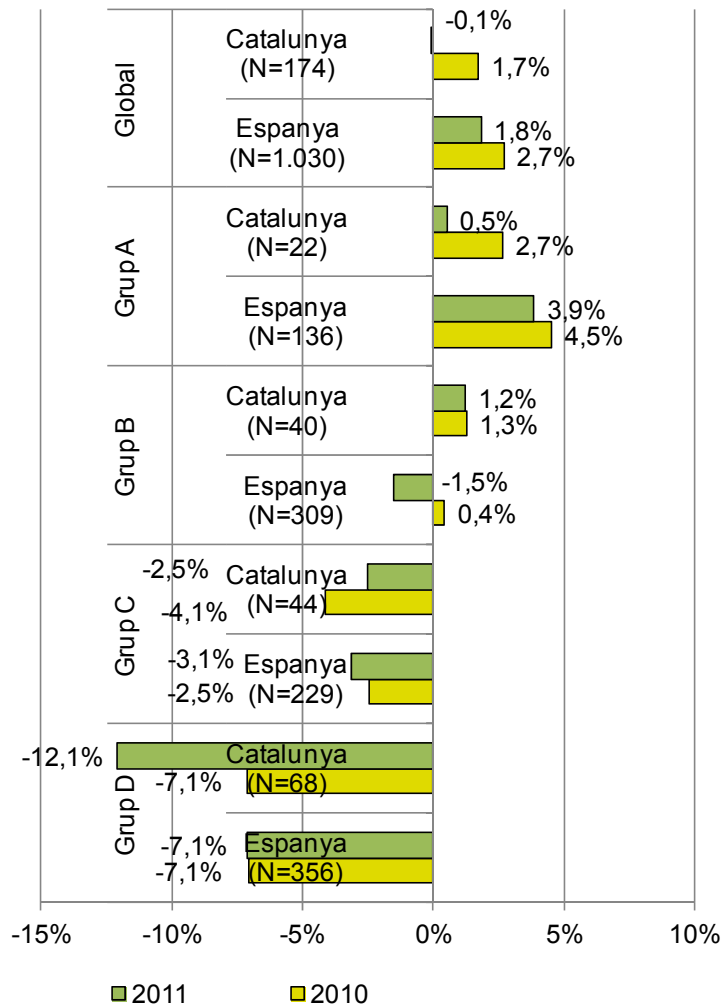
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI

	N	2011
Catalunya	174	-0,12%
A	22	0,51%
B	40	1,22%
C	44	-2,53%
D	68	-12,09%
Espanya	1.046	1,72%
A	139	3,70%
B	314	-1,40%
C	230	-3,11%
D	363	-7,25%

Figura 20

Evolució de la ràtio de RENDIBILITAT FINANCERA de les empreses de Catalunya, Espanya i dels 4 grups definits (A, B, C i D) (anys 2010-11)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI



Liquiditat General

Liquiditat general = Actiu corrent / Passiu corrent

Pel que fa al valor òptim de la ràtio de liquiditat general, alguns autors consideren que aquest ha d'estar igual o per sobre de l'**1,47** (*Análisis Económico Financiero. Amat, O., 2002*).

Al 2011, la ràtio de liquiditat general a Catalunya és d'1,55; mentre que al conjunt de l'Estat és d'1,91 (taula 23). Per grups d'empreses, s'observa un mínim en les empreses catalanes del grup A, amb un valor d'1,49 i, uns màxims d'1,96, 1,95 i 1,94 per les empreses catalanes dels grups D i B, i les espanyoles del grup A, respectivament.

Entre el 2010 i el 2011 (figura 21), s'observa com la ràtio de liquiditat general ha disminuït pel conjunt d'empreses catalanes (-0,14 punts). Concretament, la ràtio s'ha reduït per a tots els grups, però especialment pel grup A. D'altra banda, pel conjunt d'empreses espanyoles, la ràtio s'ha mantingut. Tanmateix, s'observa que l'únic grup que redueix aquesta ràtio és el grup A, mentre que la resta de grups l'han augmentada.

Aquesta davallada de la liquiditat general trenca amb la tendència experimentada entre els anys 2010, 2009 i 2008 (informes [2/2012](#) i [1/ 2011](#)).

Taula 23

Ràtio de Liquiditat General per cada grup definit (A, B, C i D), Catalunya i Espanya (any 2011). Valors unitaris.

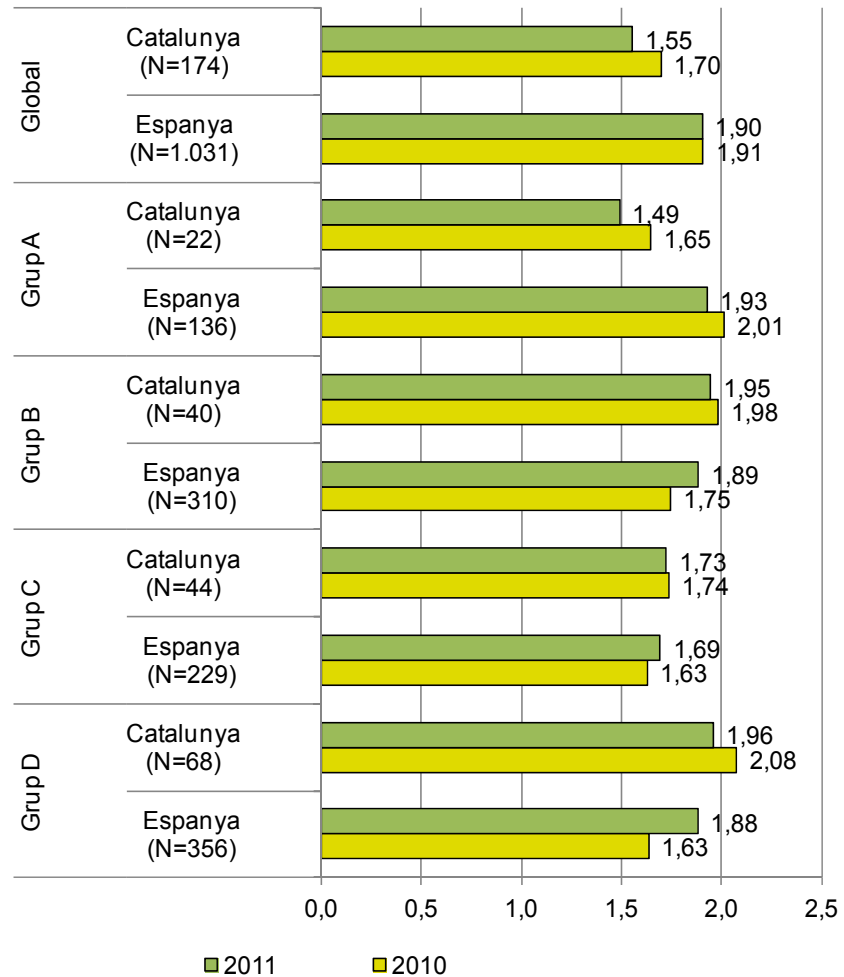
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI

	N	2011
Catalunya	174	1,55
A	22	1,49
B	40	1,95
C	44	1,73
D	68	1,96
Espanya	1.046	1,91
A	139	1,94
B	314	1,88
C	230	1,69
D	363	1,87

Figura 21

Evolució de la ràtio de LIQUIDITAT GENERAL de les empreses de Catalunya, Espanya i dels 4 grups definits (A, B, C i D) (any 2010-11)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI



Solvència

% Ràtio d'Endeutament
 = Total deutes / (Passiu + Patrimoni Net)

El valor òptim pel que fa a la **ràtio d'endeutament** es situa entre el 40 i el 60 %.

Segons els resultats obtinguts (taula 24), s'observa com aquesta ràtio es manté relativament entre els percentatges recomanats. El mínim observat és del 40,8% per les empreses espanyoles del grup A i, el màxim del 61,8% per les empreses catalanes del grup D, que presenten un endeutament lleugerament superior al recomanat.

Entre el 2010 i el 2011 (figura 22), s'observa com aquesta ràtio s'ha reduït lleugerament en la majora dels casos, essent la reducció màxima per les empreses catalanes del grup C (-3,1 punts percentuals).

Aquesta evolució segueix l'experimentada entre els anys 2010, 2009 i 2008 (informes [2/2012](#) i [1/ 2011](#)).

Taula 24

Ràtio d'Endeutament per cada grup definit (A, B, C i D), Catalunya i Espanya (any 2011). Valors percentuals.

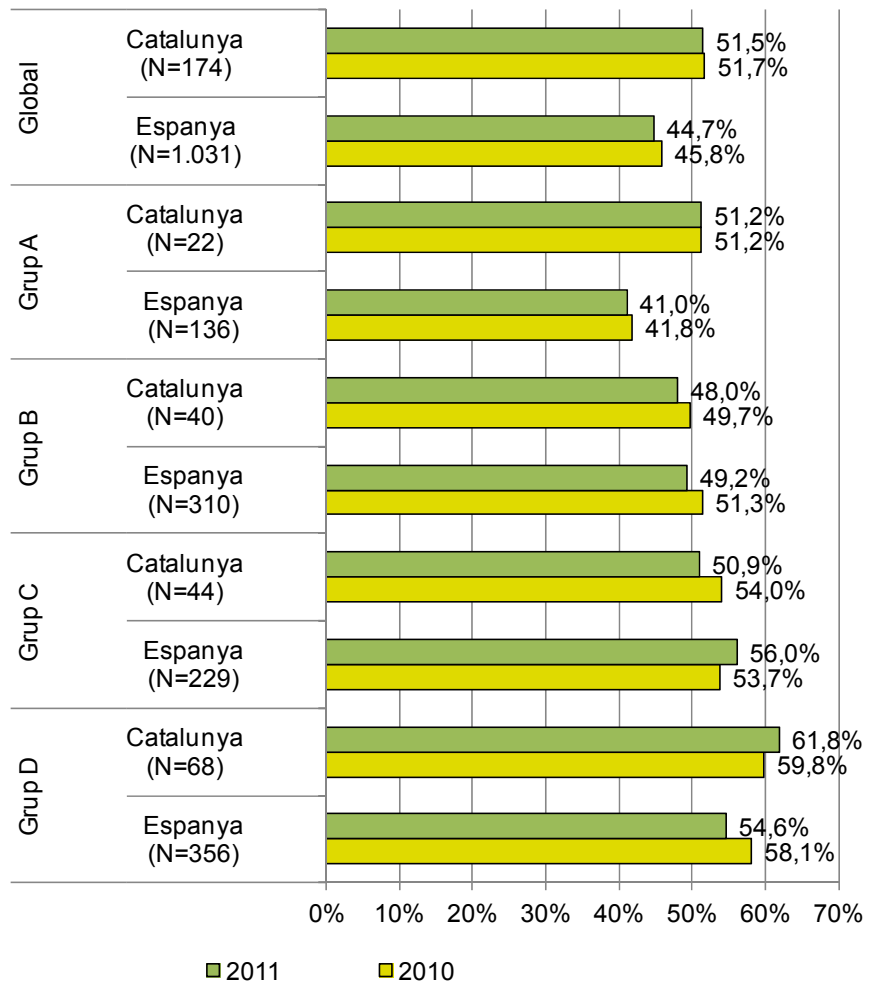
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI

	N	2011
Catalunya	174	51,46%
A	22	51,23%
B	40	47,98%
C	44	50,89%
D	68	61,82%
Espanya	1.046	44,60%
A	139	40,84%
B	314	49,21%
C	230	56,06%
D	363	54,75%

Figura 22

Evolució de la ràtio d'ENDEUTAMENT de les empreses de Catalunya, Espanya i dels 4 grups definits (A, B, C i D) (anys 2010-11)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI



Pel que fa a la **qualitat del deute**, es recomana que la ràtio sigui el més baixa possible.

% Ràtio de Qualitat del
Deute = Deutes a curt termini
/ Total deutes

L'any 2011 la qualitat del deute és del 64,7% pel conjunt de les empreses catalanes, essent inferior pel conjunt de l'Estat, amb un valor del 60,0%.

La ràtio de qualitat del deute tendeix a disminuir a la vegada que disminueixi l'import net de la xifra de negoci, prenent un valor màxim en les empreses espanyoles del grup A (68,9%), tot i que molt proper al de les empreses catalanes del mateix grup; i, un valor mínim en les empreses catalanes del grup D (34,8%) (taula 25).

Entre el 2010 i el 2011, s'observa un augment d'aquesta ràtio en la majoria dels casos. L'augment a Catalunya i a Espanya ha estat de 6,0 i 2,5 punts percentuals, respectivament (figura 23). Aquests increment trenquen la tendència experimentada entre els anys 2010, 2009 i 2008 (informes [2/2012](#) i [1/ 2011](#)).

Taula 25

Ràtio de Qualitat del Deute per cada grup definit (A, B, C i D), Catalunya i Espanya (any 2011). Valors percentuals.

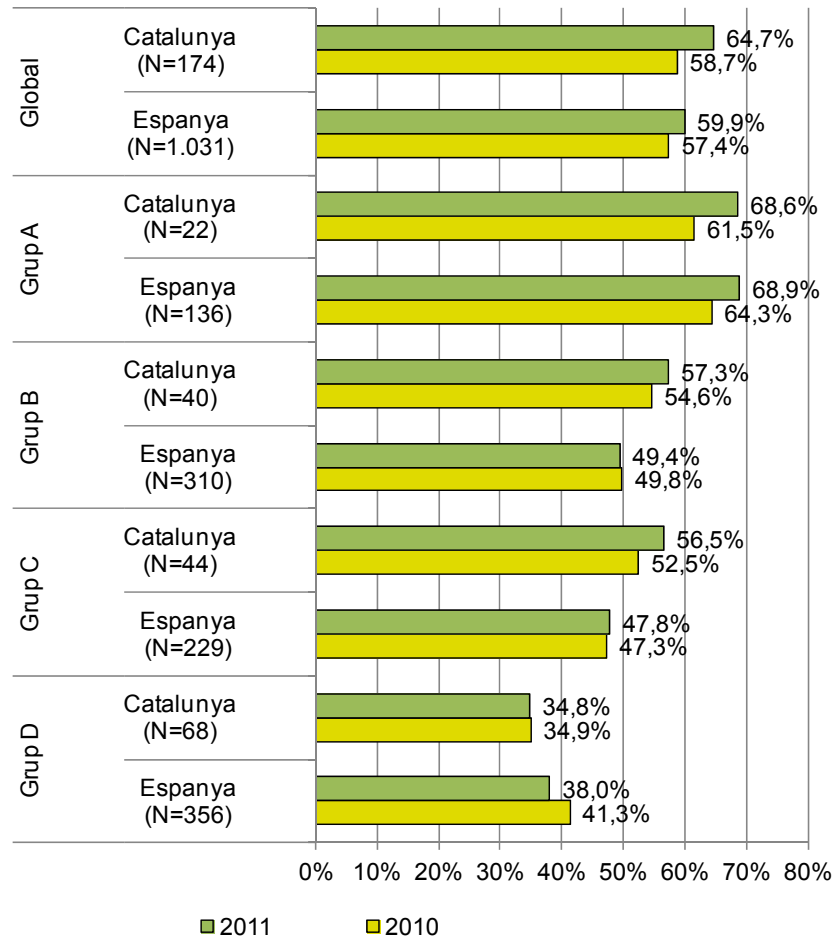
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI

	N	2011
Catalunya	174	64,68%
A	22	68,56%
B	40	57,31%
C	44	56,54%
D	68	34,81%
Espanya	1.046	60,00%
A	139	68,89%
B	314	49,67%
C	230	47,84%
D	363	38,19%

Figura 23

Evolució de la ràtio de QUALITAT DEL DEUTE de les empreses de Catalunya, Espanya i dels 4 grups definits (A, B, C i D) (anys 2010-11)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de SABI



Conclusions

L'estructura del sector vinícola a Catalunya i a Espanya, presenta un elevat grau de concentració, especialment a Catalunya, amb un reduït nombre d'empreses que concentren una gran part de les vendes.

En el 2011, els resultats econòmics de les empreses vinícoles catalanes i espanyoles han empitjorat respecte l'any anterior. Un exemple d'aquest empitjorament, és un resultat de l'exercici negatiu pel conjunt d'empreses catalanes.

Pel que fa als resultats d'explotació, s'observa una reducció generalitzada pels grups d'empreses analitzats, i pel seu global a Catalunya i a Espanya; amb l'excepció de les empreses de menor dimensió (grups C i D, amb un import net de la xifra de vendes inferior als 1.000 i als 500 milers d'€, respectivament), que ja presentaren resultats d'explotació negatiu en l'exercici comptable anterior (any 2010).

Pel conjunt del sector, les ràtios econòmiques analitzades posen de manifest un increment en l'activitat comercial, com a conseqüència d'un augment de les vendes. No obstant, aquest increment no acaba de millorar la conjuntura, ja que el valor afegit manté la tendència a la baixa experimentada en els darrers anys. Les ràtios relatives a la rendibilitat també mostren una contracció, especialment deguda a la reducció dels resultats econòmics, tal i com s'ha esmentat. D'altra banda, les empreses en general presenten ràtios de liquiditat i de solvència acceptables, malgrat un lleuger empitjorament de la qualitat del deute.

Donats aquests condicionants, es pot concloure que els increments produïts en les vendes no han provocat una millora de la conjuntura econòmic-financera de les empreses. Aquest fet es creu especialment determinat per un increment generalitzat de les despeses d'explotació, així com per un empitjorament en els resultats financers.

